

Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади НБУВ

Фонд Президентів України

Передрук за погодженням

Ініціативи Президента України Петра Порошенка (шляхи реформування)

Випуск 7

(огляд матеріалів ЗМІ за 14 – 20 листопада 2014 р.)

Зміст

1. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНІЦІАТИВ В МЕЖАХ «СТРАТЕГІЇ – 2020».....	2
Офіційна інформація.....	2
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	18
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв.....	22
Експертний погляд.....	26
2. ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗВІЛЬНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ...34	34
Офіційна інформація.....	34
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	41
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв.....	48
Експертний погляд.....	51
3. БЛОГОСФЕРА.....56	56
4. ОГЛЯД ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ.....70	70
5. ПРОГНОЗИ.....73	73
6. АНАЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАР: «Пенсійні виплати мешканцям Донбасу: постанова Кабміну очима експертів».....76	76

Реалізація ініціатив в межах «Стратегії – 2020»

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

20 листопада в рамках IV Форуму України з питань конкуренції відбулася прес-конференція. Представники конкурентних відомств провідних країн світу спільно з представниками Антимонопольного комітету України презентували громадськості висновки щодо практичних аспектів імплементації розділу 10 «Конкуренція» Угоди про асоціацію України та ЄС, в тому числі державну допомогу; практичні аспекти застосування штрафних санкцій до порушників законодавства про захист економічної конкуренції; розслідування антиконкурентних узгоджених дій на окремих ринках та механізми боротьби з ними, а також представили практику розслідування недобросовісної конкуренції; удосконалення порядку отримання дозволів на концентрацію, використання практичного досвіду країн ЄС для вдосконалення регулювання.

IV Форум України з питань конкуренції покликаний стати платформою для обговорення різноманітних аспектів удосконалення системи захисту конкуренції з метою врахування кращих світових практик при розгляді справ Антимонопольним комітетом України на соціально важливих ринках, зокрема, таких, як: нафтопродукти, лікарські засоби, продукти харчування, житлово-комунальні послуги та ін. *(20 листопада 2014 року в місті Київ на високому представницькому рівні в рамках IV Форуму України з питань конкуренції відбудеться прес-конференція // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247761796&cat_id=247229077). – 2014. – 20.11).*

Органам місцевого самоврядування передадуть повноваження затверджувати тарифи на послуги з перероблення, утилізації та захоронення побутових відходів.

Мінрегіоном разом з Комітетом з питань паливно-енергетичного комплексу Верховної Ради України відпрацьовано законопроект щодо стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії. В ньому передбачено значення коефіцієнта «зеленого тарифу» на рівні 3.0 до 2019 року для об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з біогазу, побутових відходів та скасування вимог місцевої складової для проектів, що претендують на отримання «зеленого» тарифу» на електроенергію, вироблену з біомаси, біогазу. Планується, що він буде прийнятий новим складом парламенту.

Також, підготовлено зміни до чинного законодавства, прийняття яких створить умови для посилення спроможностей територіальних громад стосовно надання послуг у сфері поводження з побутовими відходами. Зокрема, ці зміни спрямовані на: демонополізацію ринку послуг з перероблення та захоронення побутових відходів (шляхом передачі

повноважень органам місцевого самоврядування затверджувати тарифи в цілому на послуги з поводження з побутовими відходами, у тому числі на послуги з перероблення, утилізації та захоронення побутових відходів); створення єдиної системи надання послуг з поводження з побутовими відходами та введення відповідальності за не укладання договорів на послуги з поводження з побутовими відходами; зобов'язання виконавця послуг з вивезення побутових відходів укладати договори на послуги з перероблення (оброблення), утилізацію та захоронення побутових відходів з виконавцями цих послуг, у відповідності до схеми санітарного очищення населеного пункту; ведення послуги з поводження з побутовими відходами зі складу послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкової території (*Органам місцевого самоврядування передадуть повноваження затверджувати тарифи на послуги з перероблення, утилізації та захоронення побутових відходів // Урядовий портал (<http://www.minregion.gov.ua/news/organam-miscevogo-samovryaduvannya-peredadut-povnovazhennya-zatverdzhuvati-tarifi-na-poslugi-z-pereroblennya-utilizaciyi-ta-zaho-760822/>). – 2014. – 20.11).*

Норвезькі експерти готові започаткувати мережу біоенергетичних центрів в Україні. Обговоренню цієї ініціативи була присвячена зустріч Голови Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження Сергія Савчука з представниками та членами Норвезько-Української Торгової Палати, яка відбулася 19 листопада в Держенергоефективності України.

Управляючий директор норвезького технопарку Energy Farm» Ерик Хол презентував присутнім досвід роботи центру біоенергетики в Норвегії. Також Ерик Хол повідомив про розпочатий проект зі створення подібного центру у місті Борщів Тернопільської області (*Норвезькі експерти готові започаткувати мережу біоенергетичних центрів в Україні // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247763658&cat_id=244276429). – 2014. – 20.11).*

Заступник Глави Адміністрації Президента України, директор виконавчого комітету Національної ради реформ представив результати онлайн-обговорення «Стратегії реформ – 2020», яке проводила АПУ протягом останнього місяця.

Заступник Глави Адміністрації Президента України Дмитро Шимків:

Під час обговорення надійшли відгуки від провідних українських та міжнародних експертів, міжнародних організацій, громадських організацій, а також від окремих громадян України. Стратегія отримала переважно позитивні або нейтральні відгуки громадськості. Більшість значень ключових показників розвитку не вважаються занадто амбіційними. Щодо окремих сфер реформування, більшість стосувались освіти, науки та досліджень та сфери судової реформ.

Найбільше зауважень надходило щодо стислого формату стратегії, відсутності у документі детального плану реформування по кожній окремій реформі. Були й нарікання щодо невключення до пріоритетів деяких напрямків. Опитувані хотіли б бачити більшу увагу до освіти, науки та інновацій. Прості люди часто нарікають на відсутність відчутних результатів реформ, оскільки є вимога бачити якісні зміни не тільки післязавтра, але і завтра, і навіть вже сьогодні. Це підтверджує наше бачення, що стратегічна візія нерозривно пов'язана із оперативним плануванням та швидкими тактичними кроками.

Результати обговорення показали, що більш ніж три чверті опитаних мають схожу думку з розробниками «Стратегії – 2020» щодо значень цільових показників. Громадяни вірять у просування України у рейтингах та позитивні інституційні зміни. У той же час, ставиться під сумнів значне скорочення дефіциту держбюджету.

За результатами опитування і консультацій з експертами п'ять ключових показників було змінено. Зокрема, Україна має увійти до перших 30 (а не 20, як було раніше) кращих країн у рейтингу Легкості ведення бізнесу Світового банку до 2020 року.

Витрати на оборону мають зрости до 3% ВВП до 2020 року (а не 5%, як планувалось спочатку), а кількість військових має зрости в два рази і скласти 5,6 військових на 1000 осіб. Також було прийнято до уваги очікування громадян і збільшено цільовий показник довіри експертного середовища до суду з 65 до 70%, кількість фільмів у широкому прокаті українського виробництва у 2020 році має зрости з 7 (у цьому році) до 20.

На пропозицію учасників опитування також було додано показники розвитку, серед яких, зокрема, рівень сприйняття корупції. Україна має увійти у топ-50 країн у цьому рейтингу. Сьогодні вона на 144-му місці. Також, на думку респондентів, Україна має увійти до списку 50-ти найкращих країн за показником якості середньої освіти.

Також додано такі показники, як рівень довіри населення до міліції, енергоємність ВВП, показник добробуту населення (*Дмитро Шимків представив результати обговорення «Стратегії реформ – 2020» // Урядовий портал (<http://www.president.gov.ua/news/31615.html>). – 2014. – 19.11).*

Міністр фінансів України Олександр Шлапак привітав зусилля Київської міської держадміністрації і мера особисто, у намаганнях наведення порядку:

Вперше постало питання з оптимізації мережі, скорочення закладів неефективно працюючих, в тому числі у соціальній сфері. Наводиться порядок і в метрополітені, і в «Київпастрансі», і т.д. Це величезний ресурс.

Для обслуговування сьогоднішнього економічного і соціального механізму Києва необхідно проводити серйозну реформу всередині самих видатків Києва, скорочуючи їх, і знаходячи додаткові доходи.

Щодо виходу з ситуації – буде правильним, якщо ми прийнемо урядові ініціативи (які відмовився приймати попередній Парламент) і, які стосуються децентралізації бюджетних потоків, ініціативи і додаткових податкових ресурсів в першу чергу для місцевих бюджетів (*Олександр Шлапак: Для обслуговування Києва необхідно проводити серйозну реформу всередині видатків міста і знаходити додаткові доходи // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247763280&cat_id=244277212). – 2014. – 19.11).*

Заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В'ячеслав Негода:

Ми пропонуємо фінансову автономію регіонам за рахунок того, що у місцевих бюджетах залишатиметься частина акцизів, частково податок з фізичних осіб тощо. Хто перевиконуватиме свій бюджет, то 50% заробленого залишатиметься у них. Це стимулюватиме місцеві громади активно включатися у розвиток своєї території. Ті ж, хто не зможе заробляти на себе, отримуватимуть дотації, але лише для підтримки існування громади. Про її процвітання має подбати місцева влада. Зараз у нас така система: хто більше заробляє, у того більше й забирають, тому немає сенсу розвиватися. Ми хочемо впровадити протилежну систему (*Децентралізація українських регіонів за шведським рецептом // Finance.ua (<http://news.finance.ua/ua/news/~/338831>). – 2014. – 19.11).*

18 листопада в кіровоградському телецентрі запустили в експлуатацію автономну котельню, яка працює на пелетах – біопаливі, що отримують з торфу, деревних відходів і відходів сільського господарства.

Обладнано її у приміщенні, яке раніше також використовувалося як котельня, щоправда тоді вона працювала на вугіллі.

Генеральний директор обласної державної телерадіокомпанії Вадим Мурований:

Нова котельня дасть змогу зекономити значні кошти. Якщо за централізоване теплопостачання телерадіокомпанія сплачувала майже триста п'ятдесят тисяч гривень за опалювальний сезон, то зараз, за розрахунками спеціалістів, витратить на автономне опалення близько ста тисяч.

Заступник Голови Держкомтелерадіо Дмитро Кравченко:

Досвід Кіровоградської ОДТРК варто взяти на озброєння всім іншим установам, підприємствам і організаціям, що знаходяться у сфері управління відомства (*Кіровоградський телецентр став енергетично незалежним // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247762851&cat_id=244277212). – 2014. – 19.11).*

Заступник Міністра внутрішніх справ України Сергій Яровий:

Реформування ДАІ передбачає позбавлення її таких функцій, як проведення державної реєстрації транспортних засобів усіх типів, приймання державних іспитів на право керування транспортними засобами, здійснення контролю за внесенням обов'язкових платежів власниками транспортних засобів тощо.

Для цього в Міністерстві створено робочу групу, яка працює над внесенням змін до законодавства України. До її складу залучено представників Експертної ради з питань дотримання прав людини та реформування органів внутрішні їх справ при МВС України (*Підрозділи ДАІ позбавляються функцій з надання адміністративних послуг, – Сергій Яровий // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247762807&cat_id=244277212). – 2014. – 19.11).*

Директор департаменту систем життєзабезпечення та житлової політики Мінрегіону Сергій Кушнір:

Для термомодернізації та підвищення енергоефективності житлового фонду України потрібно чималі кошти і ефективно їх використання.

(...) Мінрегіоном розроблено два законопроекти «Про особливості права власності в багатоквартирному житловому будинку» та нову редакцію «Про житлово-комунальні послуги». Вони вже схвалені Урядом, включені до коаліційної угоди і мають бути одними з перших розглянуті новим парламентом.

Ці законопроекти покликані змінити механізми, які діють в сфері обслуговування, утримання та управління житловим фондом. Вони, в першу чергу, мають надати мешканцям багатоповерхівок чітку систему управління власним житлом, а також дати право приймати рішення, впливати на якість послуг, на розвиток свого будинку, в тому числі – на його енергетичні характеристики.

Створивши ефективного власника, нам потрібно забезпечити прозорі та якісні механізми інвестування у багатоквартирні будинки. Маємо також передбачити механізми державної допомоги, в тому числі – часткової компенсації затрат мешканців на підвищення енергоефективності житла.

Мінрегіон активно розробляє відповідні механізми, спираючись на досвід розвинених країн (*Мінрегіон працює над розробкою механізмів забезпечення енергоефективності в житловому секторі // Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247761617&cat_id=244277212). – 2014. – 19.11).

Надання адміністративних послуг для громадян та бізнесу має стати однією з ключових функцій місцевого самоврядування. Водночас сьогоднішня ситуація в Україні, коли органи місцевого самоврядування здебільшого працюють лише на прийняття та видачу документів, а органи влади залишають повноваження щодо прийняття кінцевих рішень за собою,

призводить до ускладнення процесу надання послуг, до затягування та непрозорості процедур.

Про це йшлося під час наради під головуванням Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Володимира Гройсмана з обговорення законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг». Законопроект, який покликаний значно розширити повноваження місцевого самоврядування щодо надання адмінпослуг, розроблено за участі експертів Реанімаційного пакета реформ та Німецького агентства міжнародного співробітництва (GIZ) і буде внесено на розгляд Верховної Ради нового скликання разом з іншими законопроектами з децентралізації.

Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Володимир Гройсман:

Кошти від надання адміністративних послуг підуть у місцеві бюджети, тож місцеве самоврядування отримає не лише повноваження, а й ресурси на їх виконання. (...) Функція надання адміністративних послуг має бути з часом доведена до автоматизму і стати природною функцією органів місцевого самоврядування (*Надання адміністративних послуг має стати природною функцією органів місцевого самоврядування, – Володимир Гройсман // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247760472&cat_id=244276429). – 2014. – 19.11*).

Відповідно до тексту Коаліційної угоди, наступного року державні закупівлі ліків Міністерство охорони здоров'я здійснюватиме через міжнародні організації.

Про це йдеться в п.4.5 ст.28 Угоди, що стосується реформування медицини в Україні: «Реформувати систему державних закупівель ліків та засобів, відповідно до європейських норм та принципів, що включає електронізацію закупівель, прямі закупівлі вакцин та лікарських засобів безпосередньо у виробника та інші методи.

Визначити 2015 рік транзитним роком для здійснення реформи закупівель вакцин та лікарських засобів за кошти державного бюджету України та провести закупівлі ліків та вакцин через міжнародні агенції: ВООЗ та ЮНІСЕФ із залученням фахівців USAID», – йдеться в тексті Угоди.

Радник Президента Ольга Богомолець:

Передача закупівель міжнародним організаціям продемонструє готовність політичних сил до реальних реформ, а не заробітку на закупівлях для хворих людей. Така система закупівель буде більш прозорою. Вона дасть можливість своєчасно та без затримки закуповувати усі гостро необхідні медичні препарати у перехідний для країни період – під час реформування системи охорони здоров'я. Також це дозволить усунути від процесу

недобросовісних торговців, що призведе до зменшення цін на ліки в аптеках *(У 2015 році Україна закуповуватиме ліки через ЮНІСЕФ та ВООЗ // Громадський простір (<http://www.civiciua.org/news/view.html?q=2338601>). – 2014. – 19.11).*

В Україну з Норвегії в грудні прибудуть урядові експерти з реформ. Про це стало відомо під час зустрічі віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Володимира Гройсмана та міністра у справах Європейського економічного простору і відносин з ЄС Королівства Норвегія Відара Хельгесена.

Зокрема, учасники зустрічі домовилися про те, що в грудні прибудуть в Україну урядові експерти з Норвегії для презентації новому складу українського уряду норвезького досвіду впровадження реформ і модернізації державного управління, а вже в січні українські чиновники поїдуть до Норвегії для закріплення отриманих знань і більш глибокого вивчення процесу перебудов. Обмін досвідом буде стосуватися декількох сфер, зокрема, сфери ветеринарної та продовольчої безпеки *(В Україну з Норвегії в грудні прибудуть урядові експерти з реформ // РБК Україна (<http://www.rbc.ua/ukr/news/politics/v-ukrainu-iz-norvegii-v-dekabre-pribudut-pravitelstvennye-19112014103400>). – 2014. – 19.11).*

Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков:

Вже на початку 2015 року українські міліціонери будуть поліцейськими й у кожного буде жетон із особистим номером.

Рішенням Кабінету міністрів затверджено зразки жетонів і системи персональних номерів для кожного. Протягом січня-лютого 2015 року кожен міліціонер, сподіваюся, на той час – поліцейський, матиме персональний жетон із особистим номером для носіння на службовій формі при патрулюванні і – відповідний номер на шоломі *(Аваков: незабаром міліціонери будуть поліцейськими і в них будуть «жетони» // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/19/7044708/>). – 2014. – 19.11).*

18 листопада у м. Києві Міністр енергетики та вугільної промисловості Юрій Продан спільно з Міністром ЄЕЗ та справ ЄС Відаром Хельгесеном відкрили сесію з питань енергетики «Енергія – спільний знаменник для України та Норвегії».

Під час сесії обговорено питання розвитку нафтогазової промисловості, енергозбереження, використання альтернативних джерел енергії тощо.

Міністр енергетики Юрій Продан:

Пріоритетами уряду в енергетичній сфері є диверсифікація джерел постачання природного газу та економне його використання, а також на розширення можливостей для альтернативного постачання ядерного палива та інших паливних ресурсів», приведення цін на природний газ для населення до економічно обґрунтованого рівня, а також впровадження

реформ в енергетичній галузі, у тому числі в газовому секторі. Реформування НАК «Нафтогаз України» передбачає створення на його основі за участі компаній з Європи та США компаній-операторів ГТС та ПСГ», адже транспортування природного газу територією України навіть з урахуванням конкуренції з боку альтернативних маршрутів має довгострокову перспективу.

(...) Інвестиції у цю сферу в Україні з урахуванням існуючого низького базового рівня ефективності використання енергетичних ресурсів та беручи до уваги реформи в ціноутворенні на газ, електричну та теплову енергію, що сьогодні здійснюються, можуть дати норму прибутковості значно більшу, ніж в інших, розвинених за цим напрямком країнах» *(Відбулася сесія з питань енергетики «Енергія – спільний знаменник для України та Норвегії» // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247759794&cat_id=244277212). – 2014. – 18.11).*

Голова держенергоефективності України Сергій Савчук:

Наша мета – зупинити відтік валюти з економіки України в «газову трубу», натомість – дати можливість як вітчизняному, так і закордонному бізнесу залучити кошти для інвестицій у відновлювану енергетику. Для цього є законодавчі пільги та стимули, що сприятимуть скороченню споживання традиційних енергоресурсів та розвитку відновлюваних.

Урядом вже прийнято стратегічний для України Національний план дій з відновлюваної енергетики, який передбачає 11% енергії з відновлюваних джерел в загальному енергобалансі країни до 2020 року. Біоенергетика, вітрова, гідро-, геотермальна та сонячна енергетика – це ключові сфери, розвиток яких сприятиме заміщенню природного газу. Вже у 2016, наприклад, при виробництві електроенергії встановлена потужність об'єктів біоенергетики складатиме 380 МВт, а в 2020 році – 950 МВт.

У транспорті є величезні можливості для виробництва біоетанолу, біодизеля. У 2015–16 роках необхідно побудувати два заводи з виробництва біоетанолу, а в 2020 році потреба у біоетанолі становитиме 500 тис. т.

(...) Ми готові створити максимально комфортні умови для інвесторів, як внутрішніх, так і закордонних, у тому числі норвезьких. Адже Норвегія є носієм передового досвіду розбудови потужного сектору відновлюваної енергетики в Європі *(Україна залучатиме іноземні та вітчизняні інвестиції*

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247759823&cat_id=244277212). – 2014. – 18.11).

Секретаріат Кабінету Міністрів: згідно із Законом України «Про очищення влади» розпочав перевірку вищих державних службовців.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2014 р. № 1066 «Деякі питання проведення перевірки відповідно до Закону України «Про очищення влади» Департамент кадрового

забезпечення Секретаріату Кабінету Міністрів забезпечує виконання функцій підрозділу, відповідального за проведення зазначеної перевірки щодо ряду керівників центральних органів виконавчої влади, зокрема заступників міністрів та голів центральних органів виконавчої влади та їх заступників. Перевірка стосовно таких керівників розпочата з 10 листопада 2014 року **(Секретаріат Кабінету Міністрів: згідно із Законом України «Про очищення влади» розпочато перевірку // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247759617&cat_id=244276429). – 2014. – 18.11).**

18 листопада взяв участь у Форумі громадських організацій «Податкова реформа. Фокус – система електронного адміністрування ПДВ: наслідки для бізнесу та альтернативи».

Зокрема, під час заходу обговорювалися питання, пов'язані із вступом у дію 1 січня 2015 р. норм Закону України від 31.07.2014 року № 1621-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» в частині системи електронного адміністрування ПДВ.

Заступник Міністра фінансів Денис Фудашкін:

Позиція Міністерства фінансів полягає в тому, що механізм електронного урядування є вкрай необхідним. І навіть якщо воно не зможе вирішити усі питання з адмініструванням ПДВ, це один із вагомих кроків на шляху до подолання податкових ям.

ДФС відтепер буде публікувати детальніший звіт по кожному суб'єкту господарської діяльності. Там буде вказуватися сума заборгованості на початок періоду, сума додаткової заяви протягом поточного періоду, сума відшкодованого ПДВ в поточному періоді як в автоматичному режимі, так і в загальному порядку, і сума заборгованості перед кожним суб'єктом господарювання на кінець періоду. Це зроблено для того, щоб зробити процес розміщення прозорим, щоб кожен з вас бачив стан щодо відшкодування у нього, у контрагентів, можливо, виникне питання, чому хтось отримує відшкодування швидше, а хтось повільніше, щоб громадянське суспільство також взяло участь у цьому процесі **(Електронне адміністрування ПДВ як необхідний крок для податкової реформи // Прес-служба Міністерства фінансів (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247759896&cat_id=244277212). – 2014. – 18.11).**

Голова СБУ Валентин Наливайченко:

Від учорашнього дня в обласні управління на керівні посади по боротьбі з корупцією почали призначатися активісти з майданівських та інших антикорупційних громадських організацій.

Прізвища та контакти цих людей будуть у відкритому доступі.

Тож люди зможуть напряду повідомляти про виявлені факти корупції **(СБУ призначає активістів боротись з корупцією в областях // Українська**

pravda (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/18/7044619/>). – 2014. – 18.11).

Заместитель министра регионального развития Вячеслав Негода:

Министерство регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Украины предлагает в рамках децентрализации передать отдельные сферы медицины и образования местным органам власти.

Иногда рассматривают децентрализацию только как изменение системы органов местного самоуправления, необходимость укрупнения территориальных общин. Но этот вопрос касается всех сфер жизнедеятельности территориальных общин. Важно, чтобы все услуги предоставлялись как можно ближе к местным общинам. Одними из основных полномочий являются образование (школьное) и медицинские услуги (первичная медицина), которые должны предоставляться на местном уровне.

Концептуально правительство определилось относительно необходимости таких мер и уже есть план мероприятий, где написаны четкие задачи относительно проведения необходимых реформ в этих сферах (*Минрегион предлагает передать отдельные сферы медицины и образования местным органам власти // РБК Україна* (<http://www.rbc.ua/rus/news/politics/minregion-predlagaet-peredat-otdelnye-sfery-meditsiny-17112014151800>). – 2014. – 17.11).

З метою спрощення порядку відкриття бізнесу та задля покращення інвестиційного клімату й підвищення позиції України у рейтингу «Doing Business» Міністерство економічного розвитку і торгівлі України розробило проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення порядку відкриття бізнесу».

Процес відкриття бізнесу в Україні може займати від 18 до 21 дня і передбачає такі процедури: реєстрація суб'єкта господарювання державним реєстратором, реєстрація платника податку на додану вартість, відкриття рахунку в банку, сповіщення податкових органів про відкриття рахунку (*Мінекономрозвитку пропонує суттєво зменшити час на реєстрацію бізнесу // Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247756410&cat_id=244277212). – 2014. – 17.11).

Керівник програм Світового банку в секторі людського розвитку представництва Світового банку в Україні, Білорусі та Молдові Паоло Беллі:

Від імені Світового банку в Україні ми заявляємо про те, що на розгляд ради директорів Банку буде винесено проект по забезпеченню реформ в Україні. Зокрема, в секторі охорони здоров'я. Це засідання відбудеться найближчим часом. (...) (*Світовий банк готовий виділити Україні 329 млн*

дол. на реформу первинної медичної допомоги // РБК Україна (<http://www.rbc.ua/ukr/news/accidents/vsemirnyu-bank-gotov-vydelit-ukraine-329-mln-doll-na-reformu-17112014132600>). – 2014. – 17.11).

Уряд Швеції сприятиме процесу децентралізації в Україні шляхом впровадження проекту міжнародної технічної допомоги «Підтримка децентралізації в Україні». 17 листопада в Києві відбулась презентація шведсько-українського проекту з децентралізації влади в Україні.

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України і Шведська асоціація місцевих влад і регіонів (SALAR) та SKL Інтернешенел підписали Меморандум про взаєморозуміння, згідно з яким планують співпрацювати в таких основних сферах: фінансової децентралізації, зміцнення матеріальної та фінансової основи місцевого самоврядування; територіальні реформи; розподіл відповідальності між різними рівнями влади; міжмуніципальне співробітництво та широка інформаційно-просвітницька кампанія.

(...) Проект підтримуватиме децентралізацію в Україні через різні форми співробітництва: технічна допомога, партнерство та обміни, тренінги, навчальні візити та ознайомлення з різними моделями і практиками (**Уряд Швеції підтвердив готовність підтримувати Уряд України у проведенні децентралізації // Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України** (<http://www.minregion.gov.ua/news/uryad-shveciyi-spriyatime-procesu-decentralizaciyi-v-ukrayini-shlyahom-vprovadzheniya-proektu-mizhnarodnoyi-tehnicnoyi-dopomogi-825618/>). – 2014. – 17.11).

У Міністерстві освіти та науки вирішило розвантажити надмірно ускладнені навчальні програми для початкової школи через що діти втрачають мотивацію до навчання, а вчителі – до викладання. Програми нерідко передбачають такі вимоги до дітей, які значно перевищують параметри Держстандарту початкової освіти. (...) Нові програми розроблятимуться у контексті вже нового освітнього законодавства (...) (МОН налаштоване на розвантаження навчальних програм для початкової школи // Міністерство освіти і науки (<http://www.mon.gov.ua/ua/news/40053-mon-nalashtovane-na-rozvantageennya-navchalnih-program-dlya-pochatkovoyi-shkoli>). – 2014. – 17.11).

МОЗ України планує реалізувати амбітний проект для реалізації впровадження електронного реєстру пацієнтів. Фахівцями Інституту проблем математичних машин і систем НАН України у співпраці з ДЗ «Медичний центр телемедицини МОЗ України» завершено розробку пілотного проекту «Медгрід».

Це система збереження та передавання даних, що базується на використанні розподілених обчислювальних ресурсів, так званих глід-

кластерів. За допомогою «Медгрід» медичні працівники будуть мати змогу не лише зберігати діагностичні дані у цифровому вигляді протягом всього життя пацієнта в деперсоналізованому вигляді, а ще й мати можливість в будь-який момент завантажувати ці дані у віддалені професійні автоматизовані робочі місця для повторної обробки, порівняння, консультації, тощо.

(...) Для пацієнтів у проекті «Медгрід» розроблено спеціальну технологію анонімного доступу до власних даних за QR-кодом (...) *(Розроблено електронну систему збереження та передавання даних в єдиному телемедичному просторі // Прес-служба МОЗ України (http://www.moz.gov.ua/ua/portal/pre_20141117_j.html). – 2014. – 17.11).*

Представитель ЕС по вопросам внешней политики и политики безопасности Федерика Могерини:

17 ноября, Украина и Европейский Союз подпишут соглашение о создании совещательной миссии ЕС в Украине, которая будет помогать в реформировании органов государственной власти.

Начало работы миссии планируется на 1 декабря (...) *(С 1 декабря в Украине заработает совещательная миссия ЕС по реформам – Могерини // Сегодня.ua (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/s-1-dekabrya-v-ukraine-zarabotaet-soveshchatelnaya-missiya-es-po-reformat-mogerini-569860.html>). – 2014. – 17.11).*

Президент України Петро Порошенко:

Словаччина допомагатиме Україні впроваджувати реформи. Такої домовленості було досягнуто під час сьогоднішніх переговорів.

Йдеться про співпрацю на президентському рівні, а також на рівні керівників урядів та міністерств і відомств (...) *(Словаччина допомагатиме Україні у впровадженні реформ – Петро Порошенко // Президент України Петро Порошенко (<http://www.president.gov.ua/news/31601.html>). – 2014. – 16.11).*

Спикер главы государства Святослав Цеголко:

Украина и Словакия договорились о совместном контроле за границей для борьбы с коррупцией.

Первое совместное заседание правительств Украины и Словакии состоится уже в декабре *(Словакия и Украина будут совместно бороться с коррупцией на границе // Гордон (<http://gordonua.com/news/money/Slovakiya-i-Ukraina-budut-sovmestno-borotsya-s-korrupciey-na-granice-51555.html>). – 2014. – 16.11).*

Постоянный представитель Украины при ЕС Константин Елисеев:

Международная донорская конференция в поддержку Украины может состояться в конце января – начале февраля 2015 года.

В настоящее время проводится активная подготовка к мероприятию.

По сути, это будет дорожная карта, согласно которой ЕС и международное сообщество нам будут оказывать донорскую помощь.

Одним из условий успешного проведения форума является демонстрация украинской стороной «прогресса в борьбе с коррупцией» (...) *(Представитель Украины в ЕС Елисеев: Донорская конференция в поддержку Украины может состояться в начале следующего года // Гордон (<http://gordonua.com/news/money/Predstavitel-Ukrainy-v-ES-Eliseev-Donorskaya-konferenciya-v-podderzhku-Ukrainy-mozhet-sostoyatsya-v-nachale-sleduyushchego-goda-51548.html>). – 2014. – 16.11).*

Советник главы МВД Зорян Шкиряк:

За последнее время, начиная с апреля, из МВД уволено более 20 тыс сотрудников милиции, из которых более 4 тыс – это те, кто нарушил присягу и не отвечал критериям сотрудника правоохранительных органов.

Реформа милиции предусматривает несколько этапов, начиная с законодательного, поэтому первые изменения будут ощутимы только в 2017 году.

Глава комитета Верховной Рады по борьбе с организованной преступностью Виктор Чумак:

В рамках реформирования милиции предусматривается, в том числе, и дальнейшее сокращение, а также переаттестация оставшихся сотрудников.

Реформирование украинской милиции пройдет не по грузинскому сценарию, где 90% милиционеров были одновременно уволены, а реформа будет «более глубокой». В частности, изначально предусматривается изменение системы первичной подготовки правоохранителей, на что пойдет как минимум 10 месяцев, и многое другое.

При этом критерием успешности реформирования будет не «раскрываемость», а уровень доверия к полиции среди населения *(Шкиряк рассказал, как будет проходить дальнейшее реформирование МВД // Сегодня.ua (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/shkiriyak-rasskazal-kak-budet-prohodit-dalneyshee-reformirovanie-mvd-569731.html>). – 2014. – 16.11).*

У МВС стартував процес виконання Закону України «Про очищення влади».

Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков підписав відповідний наказ.

Ним передбачено строки проведення перевірок достовірності відомостей, що стосуються керівників та персоналу підрозділів МВС, а також тих центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Міністром внутрішніх справ *(У МВС стартував процес виконання Закону України «Про очищення влади» // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247757497&cat_id=244277212). – 2014. – 16.11).*

Учасники майбутньої коаліції пропонують скоротити кількість податків до дев'яти.

Согласно рабочему проекту коалиционного соглашения предлагается установить такой перечень налогов: на прибыль, на добавленную стоимость, с доходов физлиц, акцизный сбор, рентный платеж, налог на недвижимость (в том числе земельные участки), экологический налог, единый налог (в том числе фиксированный сельскохозяйственный налог), пошлина.

(...) Авторы проекта документа также прописали пункты, касающиеся обеспечения прозрачности в деятельности Антимонопольного комитета Украины, упрощения системы контроля за концентрациями.

Реформа трудовых взаимоотношений предусматривает принятие Трудового кодекса (...) *(Количество налогов в Украине может сократиться до 9 // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/economics/enews/kolichestvo-nalogov-v-ukraine-mozhet-sokratitsya-do-9-569441.html). – 2014. – 15.11).*

Национальное антикоррупционное бюро Украины будет создано в январе 2015 года, говорится в рабочем проекте коалиционного соглашения.

Планируется как можно быстрее внести изменения в закон о национальном коррупционном бюро, чтобы исправить его недостатки, касающиеся определения в законе размера оплаты труда работников бюро, определения порядка взаимодействия антикоррупционного бюро с другими государственными органами, в том числе с органами государственного мониторинга.

Для устранения политического влияния, планируется усовершенствовать процедуру назначения главы национального антикоррупционного бюро, в частности путем отмены процедуры согласования его назначения Верховной Радой Украины. Это планируется сделать уже в декабре 2014 года.

В течение 2-го квартала 2015 года предлагается создать Национальное агентство по вопросам противодействия коррупции.

В тексте рабочей версии соглашения отмечается, что постоянно должна идти работа по ликвидации коррупционных схем в государственном секторе (...) *(Национальное антикоррупционное бюро будет создано в январе 2015 // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/politics/pnews/nacionalnoe-antikorrupcionnoe-byuro-budet-sozdano-v-yanvare-2015-569435.html). – 2014. – 15.11).*

Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк:

На 2015 рік уряд ставить за мету виконання п'яти завдань.

Національна безпека, оборона та військово-промисловий комплекс. Цей пункт передбачає надання Збройним силам нового озброєння, створення нової системи управління ними та логістики.

Для реформування у сфері юстиції уряд підготував пакет законодавчих ініціатив, зокрема проект закону про внесення змін до Закону «Про

судоустрій і статус суддів» та концепцію реформування в цілому правоохоронної системи та Міністерства внутрішніх справ.

Економічний блок. Через зменшення кількості ставок за єдиним соціальним внеском та податками бюджет буде ще напруженішим. Але ми йдемо на цей ризик, аби детінізувати економіку, дати бізнесу змогу легше дихати. Ми сподіваємося, це стане передумовою подальшого економічного зростання.

Децентралізація як така. Верховна Рада вже ухвалила за основу Закон «Про добровільне об'єднання територіальних громад». На часі – проект закону «Про засади державної регіональної політики». Уряд не вважає за доцільне відкладати питання підвищення ролі самоврядування до моменту ухвалення нової Конституції. Підвищення ролі територіальних громад та зміна якості такого інституту, як керівники ОДА, можлива за умови ухвалення нових редакцій законів: про місцеві державні адміністрації та про місцеве самоврядування. Повноваження від місцевих державних адміністрацій повинні перейти територіальним громадам. Це можна зробити за законом, і це слід зреалізувати протягом наступного року.

Реформа системи державного управління поєднає кілька блоків. У рамках впровадження антикорупційної політики вже ухвалено низку законів (їх достатньо лише почати виконувати). А ось у рамках люстраційних видозмін уряд розпочав копітку роботу.

Реформа у цій сфері передбачає зміну функцій міністерств, центральних і місцевих органів державної влади (*Прем'єр-міністр розказав про інструменти роботи уряду в 2015 році // Урядовий кур'єр (<http://www.ukurier.gov.ua/uk/articles/premyer-ministr-rozkazav-pro-instrumenti-roboti-ur/>). – 2014. – 15.11*).

Председатель СБУ Валентин Наливайченко:

В Украине должна быть нулевая толерантность к коррупции.

Борьба с коррупцией – это не просто борьба. Я могу сказать, что коррупционеры – это внутренние оккупанты.

И сегодня некоторые служащие пытаются использовать коррупционные схемы. Наши последние обыски, отстранение от должностей, уголовные дела против руководителей «Укрзалізниці», «Укрпошти», Министерства экологии... что изменилось? Ничего! Одного коррупционера арестовали, другие продолжают то же самое (*Наливайченко: Коррупционеры – это внутренние оккупанты // Годон (<http://gordonua.com/news/politics/Nalivaychenko-Korrupcionery-eto-vnutrennie-okkupanty-51387.html>). – 2014. – 14.11*).

12 листопада відбулось перше засідання Громадської ради з питань люстрації при Міністерстві юстиції України. Члени Громадської ради затвердили положення про Раду.

Глава люстраційного комітету при Кабінеті міністрів України Єгор Соболев: Організації та активісти будуть залучатися до роботи ради коли

буде відбуватися люстрація на місцях. Будуть оголошені конкурси та відібрані достойні люди, які забезпечать ефективну реалізацію Закону «Про очищення влади» в регіонах (...) *(Відбулось перше засідання Громадської ради з люстрації // Міністерство юстиції України (http://www.minjust.gov.ua/news/46337). – 2014. – 14.11).*

Заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України Ігор Веремій:

Діяльність Координаційної Групи Фонду Е5Р має надзвичайно вагомe значення, оскільки питання енергонезалежності й енергоефективності є пріоритетними для українського Уряду.

(...) На сьогодні затверджений план дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року, а також розроблений план дій з енергоефективності, основна мета якого – скорочення до 2020 року кінцевого енергоспоживання на 9%, із наближенням показників споживання паливно-енергетичних ресурсів регіонів до європейських показників.

До реалізації проектів з підвищення енергоефективності в Україні долучається все більше представників української громади, отже співпраця з фондом Е5Р – є ваговою не тільки на урядовому, а й на регіональному рівні. Зокрема, розширюється регіональна складова проектів, планується більш широко залучати місцеву владу *(Мінекономрозвитку: Уряд працює над підвищенням енергоефективності в Україні // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247749568&cat_id=244276429). – 2014. – 14.11).*

Учора в Адміністрації Держприкордонслужби України відбулося засідання колегії, на якому було проаналізовано стан оперативно-службової діяльності та розглянуто основні напрями подальшого реформування відомства у відповідності до визначених Президентом України завдань.

Голова Державної прикордонної служби України генерал-лейтенант Віктор Назаренко оголосив сім основних напрямів подальшого розвитку відомства. А саме: 1) зміна психології управління; 2) зміна структури адміністрації Держприкордонслужби; 3) створення цілісної системи патріотичного виховання особового складу; 4) внесення змін у положення про порядок проходження служби; 5) ліквідація корупції; 6) реформа системи підготовки персоналу; 7) модернізація системи охорони державного кордону.

Зміна структури адміністрації відомства відбуватиметься з урахуванням вимог сьогодення та матиме за мету створення системи оперативного прийняття рішень та особистої відповідальності кожної посадової особи.

(...) Принцип невідворотності покарання за корупційні дії стосуватиметься усіх сфер діяльності відомства та кожного співробітника персонально, незалежно від посади, яку той обіймає.

Ще одним завданням для відомства стане завершення реформи системи підготовки персоналу. Вона, переважно, здійснюватиметься на базі відомчих навчальних закладів та матиме за мету цільову переорієнтацію на військову складову.

Важливим напрямком базових змін буде і модернізація системи охорони державного кордону. Нова система має забезпечити гнучкість управління, оперативне та всебічне забезпечення питань служби, можливість адекватного реагування на нові загрози, у тому числі військові (*Колегія Держприкордонслужби розглянула основні напрями подальшого реформування // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247750032&cat_id=244277212). – 2014. – 14.11).*

Постійний радник проекту ЄС Твіннінг «Допомога у розвитку відкритого і прозорого ринку сільськогосподарських земель в Україні» Стефан Вербунт:

Голландські фахівці готові передати успішний досвід реформ у сфері земельних відносин українським партнерам у рамках проекту.

При консолідації земель інтереси громадськості мають бути на першому місці, як це свого часу зробили Нідерланди, що нині посідають друге місце серед країн-експортерів сільськогосподарської продукції у світі. олландські фахівці готові передати досвід українським партнерам (*Голландські фахівці готові передати Україні успішний досвід реформ у сфері земельних відносин // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247752413&cat_id=244277212). – 2014. – 14.11).*

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Питання державної політики та удосконалення законодавства з питань адміністративної реформи і адміністративних послуг, опрацювання зарубіжного і українського досвіду кращих форм і практик надання адміністративних послуг, а також практична робота з формування переліків, інформаційних та технологічних карток адмінпослуг.

Семінар-тренінг відбувся за участі представників Центру політико-правових реформ, Центру досліджень місцевого самоврядування та фінансової підтримки представництва Фонду Фрідріха Науманна в Україні.

Директор департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації Ніна Рахуба:

Сьогодні робота ЦНАПів надзвичайно важлива для розвитку економіки області та країни вцілому. Кіровоградщина тримає економічні показники на високому рівні, проте досить проблемним питанням залишається залучення в область інвесторів. Саме завдяки якісній роботі центрів надання

адміністративних послуг ми можемо створити максимально зручний клімат для інвестицій та місцевих підприємців, максимально спростити механізми отримання дозвільних документів *(Для держслужбовців області провели семінар-тренінг на тему: «Вдосконалення діяльності центрів надання адміністративних послуг» // Факти Елисаветграду (<http://fakel.kr.ua/index.php/novyny-kirovohradshchyny-2/11038-dlia-derzhsluzhbovtiv-oblasti-provely-seminar-treninh-na-temu-vdoskonalennia-diialnosti-tsentriv-nadannia-administratyvnykh-posluh>)). – 2014. – 20.11).*

19 листопада, у Львівській обласній раді відбувся семінар із застосування інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення ефективності роботи органів влади.

До участі в заході було запрошено представників органів місцевого самоврядування та виконавчої влади Львівської області, а також представників Фонду Східну Європа, за підтримки якого на Львівщині впроваджується проект «Партнерство для прозорості влади».

Завданням цього Проекту є підвищення рівня прозорості в процесі надання інформації місцевими органами влади, а також покращення якості надання послуг населенню через впровадження практик електронного врядування у Львівській області *(В обласній раді відбувся семінар із впровадження е-урядування в місцевих радах Львівщини // Львівська обласна рада (http://www.oblrada.lviv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6188:v-oblasnij-radi-vidbuvsja-seminar-iz-vprovadzhenja-e-urjaduvannja-v-mistsevih-radah-lvivschini&catid=9:news&Itemid=1)). – 2014. – 19.11).*

17 листопада 2014 року на Драбівщині представлено третю фазу спільного проекту Європейського Союзу та Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду».

В рамках співпраці реалізовано 3 проекти щодо заміни частини віконних блоків на будівлях Погребської, Бирлівської, Золотоношківської загальноосвітніх шкіл, 1 – з відновлення вуличного освітлення в с.Митлашівка, та 2 проекти з впровадження інноваційних джерел енергії (Погребський ДНЗ та Бирлівська лікарська амбулаторія). Також було створено 4 громадські організації, що згуртували жителів для вирішення давно наболілих проблем *(Третя фаза спільного проекту ЄС/ПРООН успішно представлена у Драбівському районі // Черкаська обласна рада (<http://oblradack.gov.ua/novini/2782-tretya-faza-splnogo-proektu-yes-proon-uspshno-predstavlena-u-drabvskomu-rayon.html>)). – 2014. – 18.11).*

Делегація італійських спеціалістів, орієнтована на експертну допомогу по залученню інвесторів та спільну розробку проектів, прибула до Вінниччини на запрошення голови обласної державної адміністрації Анатолія Олійника. Серед актуальних для регіону позицій керівник області

виокремив питання енергоефективності, енергозбереження та використання відновлювальних джерел енергії, проблеми водопостачання та водовідведення, поводження з твердими побутовими відходами та залучення до сільськогосподарського виробництва малих товаровиробників. Відтак зауважив, що, уклавши угоду чи протокол про співпрацю з окремою територіальною одиницею Італії, область могла б залучати до співучасті у тих чи інших проектах бюджетний ресурс (...) *(На Вінниччині розпочала роботу група менеджерів з Північної Італії // Вінницька ОДА (http://www.vin.gov.ua/web/vinoda.nsf/web_alldocs/Doc%D0%94%D0%95%D0%9F%D0%909QYJ8A). – 2014. – 18.11).*

Міністерство фінансів України погодило обсяг та умови надання місцевих гарантій для реалізації інвестиційного проекту модернізації інфраструктури тепlopостачання в Луцьку. Про це повідомляє відділ інформаційної роботи міської ради.

Ця гарантія надана для забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченням, залученим ДКП «Луцьктепло» для реалізації інвестиційного проекту модернізації інфраструктури тепlopостачання міста Луцьк, що фінансується Європейським банком реконструкції та розвитку та Фондом чистих технологій *(Луцьк матиме 14 мільйонів євро для підвищення енергоефективності // «Волинський Інформаційний Портал OnLine» (<http://vip.volyn.ua/articles/luck-matyme-14-milyoniv-yevro-dlya-pidvyshchennya-energoefektyvnosti>). – 2014. – 18.11).*

На Дніпропетровщині підбито підсумки ініційованого облрадою конкурсу «Енергозбереження для майбутнього». Переможцем стала спецшкола № 55 обласного центру, що реалізувала проект «Тепла школа – теплі серця». За кошти обласного бюджету тут змогли замінити старі вікна у вестибюлі та актовому залі на енергоощадні, а також встановити нові двері. Загалом на реалізацію проектів з енергозаощадження на умовах співфінансування з обласного бюджету було виділено 350 тисяч гривень *(Рибальченко В. Конкурс вчить економії // Голос України (<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=363294>). – 2014. – 18.11).*

Кам'янець-Подільський, що на Хмельниччині, став одним із трьох міст в Україні, де буде реалізовано проект технічної допомоги Світового банку з підвищення ефективності використання енергії. Кам'янець обрано для співробітництва завдяки тому, що він є надійним партнером та має позитивний досвід у запровадженні таких проектів. Експерти пропонують декілька варіантів розв'язання проблеми, одним з яких є створення спеціальних компаній, які обслуговуватимуть бюджетні установи, впроваджуючи енергоощадні технології *(Світовий банк допоможе в енергозбереженні // Голос України (<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=363021>). – 2014. – 18.11).*

Голова фракції ВО «Свобода» у Львівській облраді Йосиф Ситник:

ВО «Свобода» прийняло рішення про виключення з фракції у Львівській обласній раді двох депутатів: Пилипа Пилипенка та Василя Камінського.

Депутатів виключили через те, що вони не відвідували сесії обласної ради, не зустрічалися із виборцями та не витримали темпу внутрішньопартійної роботи (*«Свобода» продовжує люстрацію: з фракції у Львівській облраді виключили двох депутатів // ВГОЛОС (http://vgolos.com.ua/news/svoboda_prodozhuiie_lyustratsiyu_z_fraktsii_u_lvivskiy_oblradi_vyklyuchyly_dvoh_deputativ_163815.html). – 2014. – 18.11).*

У прокуратурі Кіровоградщини створено комісію, яка вивчає особові справи працівників.

Наразі, в прокуратурі області створено комісію, якою вивчаються особові справи працівників, для встановлення кола осіб, які:

– обіймали у період з 21 листопада 2013 року по 22 лютого 2014 року посади, передбачені пунктами 3-11 частини 2 статті 3 Закону, та не були звільнені протягом зазначеного періоду за власним бажанням з цих посад;

– які ухвалювали процесуальні рішення стосовно осіб, які звільнені від відповідальності через події, які мали місце під час проведення мирних зібрань;

– своїми рішеннями, діями чи бездіяльністю здійснювали заходи, спрямовані на кримінальне переслідування та притягнення до кримінальної відповідальності осіб, до яких застосовану індивідуальну амністію, на підставі Закону щодо повної реабілітації в'язнів; які працювали на керівних посадах Комуністичної партії (*В обласній прокуратурі роз'яснили коли і кого з прокурорів люструють // Новин Кіровоградщини (<http://novosti.kr.ua/news/v-oblasnij-prokuraturi-rozyasnili-koli-i-kogo-z-prokuroriv-lyustruyut.html>). – 2014. – 17.11).*

Советник главы СБУ Маркиян Лубкивский:

СБУ рассекретит все архивы, не только относительно своих сотрудников, но и относительно всех украинских чиновников. Общая численность (личных) дел, которые есть в распоряжении СБУ, и которые будут использоваться для проведения проверки, люстрации, это 140 тыс. дел». Ведомством уже составлен план проведения люстрации в СБУ, но проводить ее будет специально созданная общественная комиссия (*СБУ приглашает граждан поучаствовать в люстрации // Херсонские Вести (<http://visti.ks.ua/novosti/v-ukraine/16859-sbu-priglasheet-grazhdan-pouchastvovat-v-lyustracii.html>). – 2014. – 17.11).*

Управлінням зовнішньоекономічної політики департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації здійснюється моніторинг стану співробітництва у 2014 року Київської обласної державної адміністрації з Європейською Академією Берліну за проектом

«Німецько-Українська академія ефективного управління та розширення прав і повноважень у Європі» (AGREE).

За результатами зустріч у вересні ц.р. голови Київської обласної державної адміністрації Шандри В.М. з директором Європейської Академії Берліну (ЄАБ) доктором Екартом Штратеншульте, сторонами були досягнуті домовленості щодо участі державних службовців органів місцевої виконавчої влади Київської області у семінарах Європейської Академії Берліну з метою обміну новітнім досвідом для підтримки трансформаційних процесів в Україні.

Теми семінару були присвячені обміну практичним досвідом між службовцями німецьких і українських органів державної влади з питань ефективного управління, боротьби з корупцією та місцевого самоуправління. Презентації та дискусії були зосереджені на ознайомленні з практикою децентралізації державних функцій, підтримці фінансової самостійності місцевих органів влади, протидії соціально-економічній нерівності у регіональному розвитку.

Як свідчать результати моніторингу, співробітництво Київської обласної державної адміністрації з Європейською Академією Берліну за проектом AGREE 2014 надає можливість державним службовцям Київщини ознайомитись з досвідом Німеччини з питань ефективного управління, децентралізації, боротьби з корупцією та залучення громадськості до прийняття управлінських рішень (...) *(Співпраця Київської облдержадміністрації з Європейською Академією Берліну // Офіційний веб-сайт Київської обласної державної адміністрації (http://www.kyiv-obl.gov.ua/news/article/spivpratsja_kijvskoj_i_oblderzhadministratsiji_z_jevropejskoju_akademijeju_berlinu). – 2014. – 14.11).*

На Сумщині розпочато реалізацію програми зі створення та розвитку обслуговуючих кооперативів на селі. На часі третій етап спільного проекту ЄС-ПРООН, облради і облдержадміністрації, що має назву «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» *(Відроджуватимуть сільські кооперативи // Голос України (<http://www.golos.com.ua/Article.aspx?id=362535>). – 2014. – 14.11).*

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ

Заступник голови Львівської обласної ради Валерій П'ятак:

Електронне врядування – це значний поступ у підвищенні якості роботи влади, який матиме і значний антикорупційний ефект *(Львів. Все найцікавіше // https://vk.com/club66306174?w=wall-66306174_362%2Fall. – 2014. – 20.11).*

Міністерство фінансів України розгляне пропозиції бізнесу щодо електронного адміністрування ПДВ, однак буде наполягати на його

впровадженні з 1 січня 2015 року (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms>. – 2014. – 20.11*).

Глава люстраційного комітету при Кабінеті міністрів України Єгор Соболев:

Люстрація – це не кримінальне покарання. Вона забороняє чиновнику повертатись на державні посади, але покарати його може тільки суд. І ми всі заслуговуємо, щоби злочинці були покарані, але з нинішніми судами нічого неможливо зробити. Тому їх треба просто вигнати і набрати наново. І з великими боями на коаліційних перемовинах було домовлено змінити Конституцію, щоби мати можливість набрати суди наново (*Люстраційний комітет // <https://www.facebook.com/luscomitet?fref=ts>. – 2014. – 20.11*).

Узгоджений текст угоди містить перелік планів та реформ у сімнадцяти сферах.

Прописаний план змін у системі закупівлі ліків та устаткування. Коаліція зобов'язується заборонити рекламу медичних препаратів.

До 2016 року депутати планують провести приватизацію усіх вугледобувних підприємств.

Коаліція планує реформу залізничного транспорту. За державою збережеться монополія на залізничне полотно, локомотиви, а також диспетчерські пункти. У першому кварталі 2015 року планується ліквідувати субсидування пасажирських перевезень за рахунок вантажних.

Коаліція планує вже у першому кварталі 2015 року поправити закон про земельний кадастр, аби кожен охочий зміг отримувати в Інтернеті інформацію про власників усіх земельних ділянок.

У межах децентралізації влади депутати погодились у 2015 році наділити районні та обласні ради власними виконавчими органами. Протягом першої сесії Рада має змінити бюджетний та податковий кодекси і надати місцевим органам влади «належне ресурсне забезпечення», без уточнення конкретних цифр.

Серед загальних намірів реформувати органи влади записали стару ідею про повернення у кожне міністерство «державних секретарів» – неполітичних чиновників у ранзі заступника міністра.

Майбутні депутати також домовились боротися з корупцією у сфері державних закупівель.

Серед конкретних новацій – всі фірми-учасники тендерів зобов'язують називати кінцевих власників, частка яких у компанії перевищує 10% (*Новости в Украине | Новини в Україні // https://vk.com/24news_in_ukraine?w=wall-68571424_20262. – 2014. – 20.11*).

Народний депутат України Павло Петренко:

Закон «Про очищення влади», який повинен виконуватися в тому числі й судовою системою – це реальний шанс провести очищення всіх гілок влади, зокрема, й третьої.

Натомість подібні дії Верховного суду, на жаль, можуть призвести до втрати судовою гілкою влади другого шансу на очищення (*Люстраційний комітет* // <https://www.facebook.com/luscomitet?fref=ts>. – 2014. – 20.11).

У Мінрегіоні визначилися з претендентами на перемогу у конкурсі «Кращі практики місцевого самоврядування» у 2014 році. Переможців обіцяють озвучити на початку грудня (*Децентралізація влади* // <https://www.facebook.com/decentralizationua?fref=ts>. – 2014. – 20.11).

Керівник місії Податково-Бюджетного департаменту МВФ Річард Х'юз:

Якщо Уряд планує спустити повноваження на більш низький рівень, то слід подбати про те, щоб органи місцевого самоврядування, які ці повноваження і фінанси отримують, могли з ними впоратися (*Децентралізація влади* // <https://www.facebook.com/decentralizationua?fref=ts>. – 2014. – 19.11).

Голова Держкіно Пилип Ілєнко:

У Державному агентстві з питань кіно підготували Стратегію реформування національної кіноіндустрії.

Стратегія розрахована на п'ять років – з 2015 по 2020 рік. Зокрема. Стратегія включає пропозиції щодо змін законодавства, що стосуються сфери кіно (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms>. – 2014. – 19.11).

Сьогодні відбувся традиційний семінар для чернівецьких платників, метою якого було ознайомити з новаціями податкового законодавства.

Основною темою, яку зібрались послухати більше півтори сотні платників, стало «електронне адміністрування ПДВ», що запрацює з 1 січня 2015 року.

Начальник інформаційно-комунікаційного відділу Державної податкової інспекції у г. Чернівцях Наталія Бальон розповіла присутнім, що постановою КМУ від 16.10.2014 р. № 569 було затверджено Порядок електронного адміністрування. Також розповіла і про нову податкову накладну та реєстр, які запрацюють з 1 грудня цього року, і про оновлену податкову звітність з ПДВ, за якою звітуватимуть вже за підсумками грудня цього року (*Державна-Податкова-Інспекція У-М-Чернівці* // https://vk.com/id163665968?w=wall163665968_880. – 2014. – 18.11).

Люстраційні перевірки Верховного Суду України почнуться з 1 грудня 2014 року (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms>. – 2014. – 18.11).

Висновки Ради ЄС з закордонних справ за результатами сьогоднішнього засідання:

«Україна все ще має повністю здійснити реформу енергетичного сектору, включаючи питання енергоефективності та інші заходи, покликані зменшити попит на енергію у короткостроковій перспективі» (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms>. – 2014. – 18.11*).

Міжнародні банки, що працюють в Україні, позитивно оцінюють реформи банківського сектору в державі, а також курс НБУ в нинішній макроекономічній ситуації.

Про це йдеться в повідомленні МВФ, оприлюдненому в понеділок за підсумками роботи Українського фінансового форуму в Брюсселі (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms>. – 2014. – 18.11*).

Україна і Євросоюз підписали Угоду про започаткування Консультативної місії з реформування системи правоохоронних органів України.

Основною метою діяльності місії є посилення спроможностей України щодо врегулювання кризи шляхом реформування правоохоронних органів із пріоритетом на забезпечення верховенства права задля відновлення довіри і підтримки населення, а також удосконалення системи управління правоохоронними органами із забезпеченням демократичного контролю (*Інфоцентр | Єдина Україна // https://vk.com/infoe?w=wall-71116197_50895%2Fall. – 2014. – 17.11*).

Колегія МВС затвердила Концепцію першочергових заходів по реформі МВС, а також законопроект щодо реформування ДАІ. Згідно з документом, Державтоінспекцію позбавлять від функцій надання адміністративних послуг, буде впроваджена автоматична фіксації порушень правил дорожнього руху, а патрульна служба міліції отримає функції ДАІ у населених пунктах. Першою так «заживе» Хмельницька область («*BEST*» // *https://vk.com/newsuperworld?w=wall-6660127_1462%2Fall. – 2014. – 17.11*).

За результатами першого етапу люстрації під звільнення з Прокуратури потрапили 139 особи, що працювали в органах за часів керівництва відомством Віктором Пшонкою (*Люстраційний комітет // <https://www.facebook.com/luscomitet?fref=ts>. – 2014. – 17.11*).

Громадська рада з люстрації, нарешті, сформована і затверджена, перше робоче засідання відбулось вчора. І деякі рішення вже були прийняті.

Рада має налічувати 12 членів, при чому рішення про виключення та включення людей до Ради, а також призначення представників в регіонах надалі прийматиме повним консенсусом сама Рада.

Наразі до цього органу входять: Максим Опанасенко, Сергій Іванов, Денис Бігус, Анна Бабінець, Марія Землянська, Дмитро Гнап, Людмила Козловська, Карл Волох, Наталія Седлецька, Максим Маньковський. Для уникнення узурпації влади Рада не обиратиме постійного Голови, натомість визначатиме головуючого на кожному засіданні (*Люстраційний комітет // <https://www.facebook.com/luscomitet?fref=ts>. – 2014. – 14.11*).

Голова Комітету з питань науки і освіти Лілія Гриневич:

Прийняття закону «Про вищу освіту» це одна з перших системних реформ, прийнятих Верховною Радою VII скликання, яка реально наближає Україну до інтеграції в Європу.

Найголовнішою перешкодою на шляху реформи є консервативність академічних середовищ та їх неготовність до самостійних кроків.

Представлена Стратегія реформування вищої освіти в Україні до 2020 року є важливим документом, оскільки розроблений документ провів аудит проблем вищої освіти і показав, чи вирішуються ці проблеми законом «Про вищу освіту» (*Прес-служба НТУУ «КПІ» // https://vk.com/presinfo_kpi?w=wall-45064027_933. – 2014. – 14.11*).

ЕКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

Постоянний представитель МВФ в Україні Жером Ваше:

Первые три квартала текущего года показывают, что дефицит бюджета Украины составляет 2%, а дефицит «Нафтогаза» – в три раза больше. Однако, в такой ситуации правительство все равно сохраняет низкие тарифы в нефтегазовом секторе, что в итоге приводит к коррупции в нефтегазовой сфере. Поэтому повышение тарифов и реструктуризация «Нафтогаза» – это то, что должна осуществить Украина.

Украине необходимо остановить экономический спад, стабилизировать экономику и банковский сектор, а также осуществить реформу газового сектора (*В МВФ призвали Украину повысить тарифы в нефтегазовом секторе // Гордон (<http://gordonua.com/news/money/V-MVF-prizvali-Ukrainu-povysit-tarify-v-neftegazovom-sektore-52246.html>). – 2014. – 20.11*).

Советник министра внутренних дел Антон Геращенко:

Имело бы смысл рассмотреть вопрос и сделать отдельный комитет по вопросам оккупированных территорий Крыма и Донбасса. Потому что огромное количество вопросов, требующих законодательного урегулирования, касаются данных вопросов. И разбрасывать их между разными комитетами, на мой взгляд, было бы неправильно. И туда вошли бы депутаты, которые сами родом с оккупированных территорий Крыма, Донбасса, которые лучше всех знают эти вопросы (*Антон Геращенко:*

Имеет смысл создать комитет по вопросам оккупированных территорий Крыма и Донбасса // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/Gerashchenko-Imeet-smysl-sozdat-komitet-po-voprosam-okkupirovannyh-territoriy-Kryma-i-Donbassa-52209.html>). – 2014. – 20.11).

Военный эксперт Анатолий Павленко:

В Украине необходимо возобновить призыв в армию на срочную службу, чтобы была возможность сформировать резерв Вооруженных Сил.

(...) Должна быть смешанная система комплектования: призыв и контрактники. Призыв, как в нейтральных странах: 6 месяцев службы, после чего лучшим предлагают перейти на контракт, а остальных отправляют в резерв, где они тоже проходят службу (*Украине необходима армия резерва – военный эксперт // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4892-ukraine-neobkhodima-armiya-rezerva-voennyy-ekspert>). – 2014. – 19.11).*

Правозащитник движения «Взаимопомощь» Виктор Медведь:

Законодательные акты не дали ответа на вопрос, как все же сделать назначение высших должностных лиц прозрачным. Начинать борьбу с коррупцией нужно с самого верха, а в основу необходимо заложить принцип гласности назначений, конкурсов и т.д. Для этого необходимо создать информационный ресурс, который будет открывать доступ к информации для любого желающего, обеспечив тем самым механизм общественного контроля (*Эксперты рассказали о проблемах коррупции в Украине // novostimira.com (http://novostimira.com/novosti_mira_134661.html). – 2014. – 19.11).*

Эксперт Центра политических студий и аналитики и реанимационное пакета реформ Виктор Таран:

Верховная Рада должна как можно скорее начать работу и в кратчайшие сроки принять 11 сверхважных законов, которые начнут реформирования страны. (...) Мы ответственно заявляем политикам: больше времени ждать нет.

Директор Международного института демократий Сергей Таран:

Общество ожидает от новоизбранного парламента реформы, в том числе и изменения принципов партийного строительства.

Суть противоречия между действиями политиков и ожиданиями общества в том, что политики обязаны своим появлением в парламенте не только гражданам, которые за них проголосовали, а и олигархам, которые профинансировали их кампании. Если мы хотим преодолеть это противоречие – нужно ввести государственное финансирование политических партий, ограничение избирательных фондов, запрет телевизионной политической рекламы (*Эксперты требуют от коалиции принять 11 реформаторских законов еще в 2014-м году // ПрессОрг 24 (<http://pressorg24.com/news?id=101892>). – 2014. – 19.11).*

Виконавчий директор Європейської бізнес-асоціації Анна Дерев'янку:

Бізнес бачить просування у сфері дерегуляції. Законодавчі акти для неї розроблялися ще минулим урядом, і у нинішнього складі Кабміну все ж вистачило політичної волі довести ці ініціативи до кінця, що не може не радувати.

Тепер про проблему корупції. Навіть глава уряду визнає, що її не вдалося перемогти.

(...) Дійсно, багато компаній говорять про те, що обсяг необхідних корупційних виплат став менший. Однак, як ви розумієте, про такий прогрес можна говорити лише у випадку, якщо базою порівняння виступає дуже специфічний минулий рік.

Втім, не варто зовсім заперечувати зміни на краще. Наприклад, низка компаній, насамперед ті, що займаються роздрібною торгівлею, заявили про зменшення корупції у фіскальній сфері. Це дуже хороший сигнал (...) *(Панченко Ю. Вони хотіли проводити реформи, але, схоже, більше хотіли в новий уряд // Європейська правда (<http://www.eurointegration.com.ua/interview/2014/11/18/7027891/>). – 2014. – 18.11).*

Член політичної партії «Воля» Юрій Дерев'янку:

У нас достатньо м'який процес люстрації, у нас ніхто не покараний. Цим людям лише заборонено на 10 років займати посади. Це дуже важливо, тому що у них не буде того реваншу, який вони отримали після революції 2004–2005 року, коли ті самі люди, які чинили злочини, повернулися назад і продовжували надалі чинити злочини і довели ситуацію і до війни, і до корупції, і до розвалу.

(...) Законом «Про очищення влади» чітко описані всі критерії, і в ньому дуже мало суб'єктивізму, тобто певних якихось люстраційних комітетів чи комісій, які на свій суб'єктивний погляд когось би залишали, а когось би ні *(Прикарпатський нардеп: У нас достатньо м'який процес люстрації, у нас ніхто не покараний // Агенція новин Firtka.if.ua (<http://www.firtka.if.ua/?action=show&id=63382>). – 2014. – 17.11).*

Директор Інституту Розвитку Територій, експерт РПР Юрій Ганушак:

Коаліційна угода повинна бути угодою, а не декларацією намірів, коли будь-яка сторона може відмовитись від цієї декларації. В угоді мають бути чітко прописані конкретні обов'язки партій, парламентської коаліції та уряду. Інакше весь процес реформ зайде в глухий кут. Наприклад, у частині антикорупційної реформи не знайшли відображення два пункти. Перший – положення про державне фінансування політичних партій. Другий, – це пункт щодо повідомлення та оприлюднення інформації про кінцевих бенефіціарних (контролерів) власників юридичних осіб.

Експерт РПР та Центру політико-правових реформ у сфері конституційного права Юлія Кириченко:

До підписання Коаліційної угоди потрібно письмово зафіксувати основні напрямки конституційних змін. Політикам треба працювати у рамках Конституції, а не змінювати основний закон під себе. Напрацювати законопроекти про внесення змін до Конституції України мають визнані, авторитетні експерти в галузі конституційного права, а сам процес напрацювання має бути відкритим для суспільства (*Експерти Реанімаційного пакету реформ оприлюднили правки до Коаліційної угоди // Український кризовий медіа-центр (<http://uacrisis.org/ua/eksperti-rpr/>). – 2014. – 17.11).*

Експерт РПР Тарас Шевченко:

В Дорожній Kartі РПР для нового Парламенту є вісімнадцять галузей реформування, і вже близько 80 реформаційних законопроектів готові до подання в Парламент. Разом з тим середовище експертів погоджується, що децентралізація, виборча реформа та зміни до Конституції повинні стати трампліном реформ.

Експерт РПР, голова правління Центру Політико-Правових Реформ Ігор Коліушко:

Для експертного середовища є очевидним, що зміни до Конституції повинні стосуватися децентралізації, реформи судової гілки влади та чіткої артикуляції системи стримувань та противаг для спільної роботи Парламенту, Кабміну та Президента. Представники влади також висловлюють готовність працювати в цьому напрямку. Разом з тим, неприпустимо, коли проекти змін до Конституції напрацьовуються в закритих групах без обговорення з представниками громадського середовища. Тут заховані великі ризики, які можуть знівелювати відкритий процес публічної дискусії.

Експерт РПР директор з розвитку МГО «Інтерньюз-Україна» Євген Радченко:

Позачергові вибори народних депутатів України переконливо засвідчили, що основні порушення виборчих прав громадян (...) мають місце в одномандатних округах, що є складовою змішаної системи. Така система себе дискредитувала і потребує негайної зміни. Відкриті регіональні списки зможуть дати нову якість не лише майбутньому Парламенту, але і загалом політичним процесам в Україні (*РПР: Ключ реформ – децентралізація, виборча та Конституційна реформа // Все – сайт чесних новин (<http://vse.rv.ua/news/1416231926-rpr-klyuch-reform-decentralizaciya-viborchata-konstituciyna-reforma.html>). – 2014. – 17.11).*

Главный координатор единого координационного центра «Донбасс» Олег Саакян:

Украина должна стать субъектом информационной политики и это станет условием независимости в целом и информационной безопасности в частности.

В информационном плане очень важно создание единой парадигмы восприятия Украины и себя, ответ на вопрос: что такое Украина и куда мы движемся – для того, чтобы в дальнейшем мы могли чертить дорожную карту и по ней двигаться пошагово для изменения государственности (...) *(Украина должна стать субъектом информационной политики – эксперт // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4866-ukraina-dolzhdna-stat-sub-ektom-informatsionnoy-politiki-ekspert>). – 2014. – 17.11).*

Эксперт Стратегической консультативной группы по децентрализации при Министерстве регионального развития и ЖКХ Юрий Ганущак:

Если децентрализацию не начать с 1 января 2015, мы потеряем не один год, а пять, потому что местные выборы пройдут по старой системе.

Эксперт Стратегической консультативной группы по децентрализации при Министерстве регионального развития и ЖКХ Анатолий Ткачук:

В течение последних лет децентрализация государственной власти прошла в частности в Греции, Ирландии, Финляндии и Албании, где реформа преимущественно внедрялась в течение одного года и закреплялась проведением местных выборов на новой основе. Именно таким путем должна идти и Украина *(Реформу децентрализации власти надо принять до проведения местных выборов, – эксперты // novostimira.com (http://novostimira.com/novosti_mira_134302.html). – 2014. – 17.11).*

Группа VoxUkraine пересмотрела проект Коалиционного Соглашения и проанализировала разделы договора по шкале: «Зачет» / «Вода» / «Провал».

Итоги: «Зачет» получили 3 раздела из 17, «Зачет, но при определенных условиях» получили еще 6 разделов. Мы обнаружили, что у проекта нет внятной идеологии и что многие разделы предполагают Советский подход командой экономики к реформам, в то время как всего в нескольких разделах рассматриваются структурные причины проблем в Украине. Наиболее проработанные разделы – об энергетической независимости, национальной безопасности и о деятельности правоохранительных органов – это именно те сферы, от которых зависит суверенитет Украины. Ряд других хороших разделов основан на директивах ЕС (см. об экологии, например). Разделы о менее неотложных проблемах представляют более удручающую картину. Разделы, призванные отреагировать на внутренние вызовы, такие как проблемы социальной сферы, жилищно-коммунальных услуг, здравоохранения – низкого качества. Таким образом, новый политический истеблишмент Украины находится в зачаточном состоянии, очень хрупок, и нуждается в поддержке всеми возможными способами, чтобы облегчить

переход от механизма, который отвечает (часто неэффективно) на внешнее давление России и Запада к здоровой постоянно развивающейся политической системе, которая самостоятельно и активно занимается решением ключевых проблем граждан Украины.

Мы также оцениваем предложения по критериям прозрачности и антикоррупционности, анализируя, смогут ли данные меры и подход обеспечить повышение прозрачности и снижение коррупции в сфере.

Дерегуляция. Исключая раздел о милиции, который трудно анализировать, проект предлагает создать 6 новых учреждений и одно реформировать. Ни одно учреждение, за исключением того, которое будет реформировано, не будет распушено. Вряд ли это можно назвать успехом с точки зрения дерегулирования. Интересно, что разделы получившие более высокие оценки, как правило, предлагают меньше новых учреждений.

Антикоррупционность и прозрачность. В контексте борьбы с коррупцией и обеспечения большей прозрачности, Проект Соглашения показывает смешанные результаты. В то время как тренд на увеличение прозрачности четко виден, антикоррупционному компоненту не хватает решительных действий. Восемь разделов потенциально могут привести к увеличению прозрачности и только шесть могут быть эффективными в сдерживании коррупции. В то же время, существуют четыре области, которые могут привести к обратному – увеличению коррупции, в то время как один раздел предвещает ограничение прозрачности.

В Проекте Коалиционного Соглашения 17 разделов. Оценки следующие:

1. Зачет

Реформа правоохранительных органов

Национальная безопасность

Энергетическая независимость

2. Зачет при определенных условиях

Противодействие коррупции

Децентрализация

Регулирование и обеспечение условий конкуренции

Инфраструктура и транспорт

Избирательное законодательство

Экология (*Анализ Проекта Коалиционного Соглашения //*

VoxUkraine (<http://voxukraine.org/2014/11/17/анализ-проекта-коалиционного-соглаш/>). – 2014. – 17.11).

**Руководитель департамента гуманитарной политики
Администрации Президента Украины Юрий Рубан:**

Власть Украины должна заручиться доверием людей для того, чтобы быстро проводить реформы.

Времени для того, чтобы показать первые результаты работы власти, не так много. Это начало будущего года – только в таком случае население согласится переживать определенные социальные ограничения, если увидит,

что по главным индикаторам реформ есть результаты. А это – курс гривны, прозрачность формирования тарифов в ЖКХ и др.

(...) Правительство должно объяснить людям временные промежутки, когда им придется терпеть определенные ограничения, а также должны быть определены индикаторы, которых Правительство будет добиваться за это время (...) *(До 1 января 2015 года власть должна предъявить первые результаты реформ – Ю. Рубан // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4849-do-1-yanvary-a-2015-goda-vlast-dolzha-pred-yavit-pervye-rezultaty-reform-yu-ruban>). – 2014. – 15.11).*

Экс-замминистра обороны Игорь Кабаненко:

Украина должна реформировать свою систему безопасности по качественному принципу и по образцу стран Европы.

НАТО и Европа могут помочь в таком реформировании, но главную ответственность за свою защиту должна взять на себя Украина.

(...) Я сторонник качественного подхода – подхода, который работает в Европейских странах – то есть, это профессиональная, мотивированная, стимулированная армия, которая сознательно готова выполнить свой долг и реально может защитить наше государство. Это реформирование необходимо, и оно должно быть глубоким и результативным (...) *(Украина должна реформировать систему безопасности по европейскому образцу – эксперт // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4856-ukraina-dolzha-reformirovat-sistemu-bezopasnosti-po-evropeyskomu-obraztsu-ekspert>). – 2014. – 15.11).*

Экс-президент Грузии Михаил Саакашвили:

Провести реформы в большой стране намного проще, чем в маленькой.

(...) Все говорят: Грузия маленькая, потому там было легче проводить реформы. Именно потому, что Украина большая, ей будет в 100 раз легче провести реформы. Вы можете уволить коррумпированного чиновника и больше никогда его не увидите. В Грузии наоборот: уволил, а завтра его на улице встретил, потому что они все в центре Тбилиси живут.

Украине нужно избавляться от влияния олигархов на экономику и сажать в тюрьму всех коррупционеров.

После Майдана в Украине так и не посадили ни одного человека. В первые месяцы мы в Грузии пересадили всех коррумпированных членов прежнего правительства. Они не сидели долго. Мы им сказали: верните украденные деньги и уходите на все четыре стороны. Они вернули миллиард долларов Грузии. В украинском масштабе это 20 миллиардов. Представьте, если бы эти деньги завтра пришли в украинскую казну (...) *(Саакашвили: После Майдана в Украине не посадили ни одного человека. В Грузии в первые месяцы мы пересадили всех коррупционеров // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/Saakashvili-Posle-Maydana-v-Ukraine-neposadili-ni-odnogo-cheloveka-V-Gruzii-v-pervye-mesyacy-my-peresadili-vseh-korrupcionerov-51393.html>). – 2014. – 14.11).*

Екс-министр економічного розвитку Грузії Георгій Арвеладзе:

Любая страна, включая Украину, не сможет провести реформы без политической воли высшего руководства.

Главное – это политическая воля. Если она есть, это распространяется сверху вниз – как вирус. Когда народ начинает в это верить, когда бюрократия начинает в это верить – они меняются.

(...) Чувствуется, что народ Украины абсолютно четко требует, чтобы такая воля была и у правительства Украины (...) *(Екс-министр економічного розвитку Грузії Арвеладзе: Скептиков очень много. Они будут говорить, что реформы провести невозможно. Это все мы слышали // Гордон (<http://gordonua.com/news/worldnews/Eks-ministr-ekonomicheskogo-razvitiya-Gruzii-Arveladze-Skeptikov-ochen-mnogo-Oni-budut-govorit-cto-reformy-provesti-nevozmozhno-Eto-vse-my-slyshali-51390.html>). – 2014. – 14.11).*

Експерт РПР, голова правління Центру політико-правових реформ Ігор Коліушко:

Конституційна реформа – перший крок на шляху реформування України. Її завданням є створити умови для проведення інших реформ, усунути конфліктні моменти, які є у діючій Конституції щодо відносин між вищими органами державної влади – президентом, урядом і парламентом, та створити умови гарантії незалежності правосуддя.

Конституційна реформа відкриває ворота для всіх інших перетворень, що необхідні нашій країні,.

Ми не маємо часу робити та готувати її дуже довго. Особливо це актуально на прикладі потреби забезпечити децентралізацію в нашій країні. Якщо ми хочемо провести реальну децентралізацію, а не ... лако-фарбове покриття нанести, ми повинні провести адміністративно-територіальну реформу. Якщо ми хочемо провести адміністративно-територіальну реформу, то ми повинні це зробити до виборів місцевих органів влади, тобто місцевого самоврядування, які, згідно Конституції, мають відбутися наприкінці жовтня наступного року. Це вже надзвичайно стислий строк, але він залишається поки що можливий. Якщо орієнтуватися на це завдання, то це означає, що законопроект про внесення змін у Конституцію повинен бути внесений і проголосований Верховною Радою перший раз на першій сесії Верховної Ради. Тобто грудень-січень (...) *(Ігор Коліушко: провести реальну децентралізацію, а не «лако-фарбове покриття» // Громадський простір (<http://www.civicua.org/news/view.html?q=2335637>). – 2014. – 14.11).*

Аналитик Международного центра перспективных исследований Наталья Слободян:

Модернизация украинской системы энергоснабжения оценивается примерно на уровне 1 трлн 700 млрд грн на период до 2030 года.

Ети средства, по мнению эксперта, в первую очередь следует направить на освоение новых нефтегазовых месторождений, развитие газовой инфраструктуры, включая транспортные и распределительные сети и хранилища природного газа, модернизацию газового теплогенерирующего оборудования систем централизованного снабжения.

Сфера энергетики требует проведения регуляторных реформ. В частности, Украине необходимо реализовать Третий энергетический пакет, а также обеспечить недискриминационный доступ третьих сторон к сетям и независимое и эффективное регулирование.

(...) Выход Украины из кризисного энергетического состояния (...) во внедрении программ энергосбережения (*Модернизация энергосистемы Украины будет стоить 1,7 трлн грн – эксперт // Gigamir (http://.net/money/pub1258755). – 2014. – 14.11).*

Директор центра исследований правоохранительной деятельности Олег Мартыненко:

Стратегия реформы МВД рассчитана на 5-8 лет, но уже первые шаги можно осуществлять в ближайшие 1-2 года. В первую очередь это шаги, которые не требуют финансирования и глобальных изменений ведомства в целом.

Больше всего импонирует литовская и польская система реформирования, которая предполагает маленькие шаги – постепенно избавляться от милитаризации, советского прошлого, которые делает МВД большим конгломератом практически независимых государственных структур (Служба чрезвычайных ситуации, Госпогранслужба и т.д.).

По первоочередным подсчетам сокращение личного состава составит до 70 тыс человек, включая Нацгвардию, которая должна быть в системе Минобороны.

Тяжелее всего сейчас поддается реформированию система прокуратуры (*Реформирование МВД предусматривает сокращение в 70 тыс. Личного состава, – автор // Телеканал новин «24» (http://24tv.ua/home/showSingleNews.do?reformirovanie_v_mvd_predusmatriva_et_sokrashhenie_70_tis_lichnogo_sostava__avtor&objectId=509037&lang=ru). – 2014. – 14.11).*

Відновлення інфраструктури звільнених територій

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

У Міністерстві соціальної політики України відбулася зустріч з експертами Всесвітньої продовольчої програми Організації Об'єднаних Націй.

Метою зустрічі з представниками ООН стало обговорення питань щодо підписання Угоди щодо надання матеріальної та нематеріальної допомоги переселенцям за Всесвітньою продовольчою програмою.

Начальник Управління у справах людей похилого віку та надання соціальних послуг Оксана Суліма:

Створена інформаційна мережа, яка дозволяє отримувати інформацію про місцезнаходження людей похилого віку, які знаходяться під опікою інтернатів для пристарілих. Є територіальні центри, які обслуговують зазначену категорію людей на дому.

Сьогодні вже переміщено 1,5 тис. людей похилого віку. Керівники територіальних центрів з надання соціальної допомоги населенню намагаються вийти зі скрутної ситуації на Донбасі. Безпосередньо налагоджені зв'язки та співпраця з Фондом народного населення та організацією Червоного хреста в Україні.

Регіональний директор бюро ВПП ООН в Каїрі Мохамед Діаб:

Всесвітня продовольча програма ООН має чималий досвід із надання допомоги, і вони будуть раді допомогти українцям.

(...) Для продовження надання допомоги буде підписано Угоду між Міністерством соціальної політики України та Всесвітньою продовольчою програмою Організації Об'єднаних Націй *(Мінсоцполітики залучає закордонних донорів до надання допомоги переселенцям // Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247763712&cat_id=244277212). – 2014 – 20.11).

Президент України підписав Закон «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», який був ухвалений Верховною Радою 20 жовтня. Підпис під документом Глава держави поставив на зустрічі з громадянами, які змушені були покинути свої домівки через ситуацію на Донбасі.

Президент України Петро Порошенко:

(...) Закон дозволить захистити людей від дискримінації і примусового повернення. При цьому закон недосконалий і потребує доопрацювання. Я доручив, щоб Уряд доопрацював і розробив нормативні акти, які мають запрацювати після прийняття цього закону, для того, щоб можна було вирішити проблеми: доступ до освіти, працевлаштування, розміщення, соціальні виплати, вирішення питання медицини *(Глава держави підписав Закон «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» // Президент України Петро Порошенко*

(<http://www.president.gov.ua/news/31614.html>). – 2014. – 19.11).

Відбулася процедура офіційної передачі гуманітарної допомоги від Фонду народонаселення ООН Міністерству охорони здоров'я України, яка містить 40 так званих китів з медичними наборами для надання акушерсько-гінекологічної допомоги.

Т.в.о. Міністра охорони здоров'я України Василь Лазоришинець:

Згідно з розподілом МОЗ України, найближчим часом цей вантаж надійде до лікувальних закладів Луганської, Донецької, Дніпропетровської, Харківської, Запорізької та Полтавської областей. Саме в цих областях знаходиться найбільша кількість внутрішньо переселених осіб, більшість з яких – жінки.

(...) Загалом, завдяки активній переговорній процедурі, МОЗ України залучило гуманітарну допомогу від міжнародних організацій на загальну суму понад 34 млн. грн. *(МОЗ України отримало гуманітарну допомогу для шести областей України // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247762648&cat_id=244276429)). – 2014 – 19.11).*

17 листопада Віце-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Володимир Гройсман провів зустріч з доповідачем Комітету ПАРЄ з питань міграції, біженців та переміщених осіб Джимом Шеріданом.

Джим Шерідан високо оцінив програму українського Уряду щодо компенсації тимчасово переміщеним особам витрат на найм житла, а також повідомив про плани відвідати різні області України і проаналізувати умови проживання переселенців.

Учасники зустрічі обговорили стан справ з організації роботи із внутрішньо переміщеними особами, а також окреслили коло питань, що потребують фінансової підтримки з боку міжнародної спільноти, серед яких – відновлення життя на звільнених територіях, відбудова зруйнованої інфраструктури, фінансування гуманітарних питань *(Володимир Гройсман зустрівся з доповідачем Комітету Парламентської асамблеї Ради Європи з питань міграції // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247755321&cat_id=244276429)). – 2014. – 17.11).*

Президент Петр Порошенко поручил адміністрації Государственной службы специальной связи и защиты информации провести ремонтно-восстановительные работы на объектах наземной радиотелевизионной передающей сети в Донецкой и Луганской областях. Об этом говорится в указе N880/2014 от 14 ноября.

Етим указом Президент ввел в действие решение Совета национальной безопасности и обороны от 4 ноября 2014 «О неотложных мерах по обеспечению государственной безопасности».

Согласно указу, Госспецсвязи обязана в месячный срок провести инвентаризацию инфраструктуры правительственной связи в Донецкой и Луганской областях и определить первоочередные потребности и в установленном порядке предложения по финансированию работ по восстановлению сегмента системы в этих областях.

Также – провести комплекс ремонтно-восстановительных работ на объектах наземной радиотелевизионной передающей сети в Донецкой и Луганской областях (...) *(Порошенко поручил Госспецсвязи провести ремонт объектов наземной радиотелевизионной сети в Донбассе // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/regions/donetsk/poroshenko-poruchil-gosspetsvyazi-provesti-remont-obektov-nazemnoy-radiotelevizionnoy-seti-v-donbasse-569869.html). – 2014. – 17.11).*

Із Чернівців на Схід України виїхав вантажний автомобіль із гуманітарною продовольчою допомогою. Гуманітарну допомогу зібрали рятувальники, а доправити вантаж допомогли волонтери. Вантажівка з гуманітарною допомогою вирушила до м. Сєверодонецьк Луганської області. Допомогу збирали всі пожежно-рятувальні підрозділи Управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Чернівецькій області. Співробітники Управління ДСНС України у Чернівецькій області направили до Луганської області борошно, цукор, крупи, воду та домашню консервацію. Усього направлено близько 7 тонн гуманітарної допомоги *(Чернівецька область: рятувальники відправили на Схід України гуманітарну допомогу // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247754166&cat_id=244277212). – 2014. – 17.11).*

Президент України Петро Порошенко підписав Указ, яким вводиться в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 листопада «Про невідкладні заходи щодо стабілізації соціально-економічної ситуації в Донецькій і Луганській областях».

Рішення РНБО містить доручення Кабінету Міністрів, зокрема щодо встановлення порядку надання гуманітарної допомоги населенню на Донбасі, визначення джерел фінансування розрахунків за спожиті енергоносії, забезпечення електро- та газопостачання на територіях Донбасу, запровадження особливого порядку обліку платників податків та сплати ними податків, зборів на окремих територіях у зоні АТО, спрощення процедури проведення відновлювальних робіт на території Донецької та Луганської областей, затвердження комплексної програми перепідготовки та працевлаштування внутрішньо переміщених осіб.

Рішення РНБО також передбачає необхідність проведення заходів щодо припинення на окремих територіях у районі проведення АТО діяльності державних підприємств, установ і організацій, евакуації працівників (за їх згодою); вивезення в разі можливості майна та документації, а також переведення державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування з окремих територій у зоні АТО на роботу в іншу місцевість.

Рішення РНБО зобов'язує Міністерство фінансів внести у тижневий строк на розгляд Кабінету Міністрів проект концепції функціонування фінансової системи України в умовах існування вільної економічної зони

«Крим» та з урахуванням рішення РНБО щодо окремих районів Донбасу, а Міністерство енергетики та вугільної промисловості – забезпечити проведення ремонтних і відновлювальних робіт на об'єктах енергетики, газота теплопостачання Донецької та Луганської областей, які зазнали руйнувань і пошкоджень (...) *(Президент ввів у дію рішення РНБО про заходи для стабілізації соціально-економічної ситуації на Донбасі // Президент України Петро Порошенко (<http://www.president.gov.ua/news/31594.html>). – 2014. – 15.11).*

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

На подконтрольные террористам территории Украины будет поставляться газ и электроэнергия, но их стоимость будет компенсироваться из зарезервированных социальных выплат и пенсий жителей этих регионов.

Это справедливо. Вся страна платит... в этих условиях мы помогаем Донбассу, но мы обязаны, соответственно, компенсировать эту сумму средств. У нас хватает средств более чем на полгода на то, чтобы те средства, которые не выплачены в качестве компенсаций, льгот, субсидий, пенсий, были зачтены как оплата за газ и электроэнергию (...) *(Кабмин будет поставлять ресурсы на оккупированные территории, но за него надо будет платить // Новости Донбасса (<http://novosti.dn.ua/details/238470/>). – 2014. – 15.11).*

Глава Луганской облгосадминистрации Геннадий Москаль:

Все повреждения и разрушения должны быть задокументированы актами представителей местной власти. Уже подготовлено постановление правительства о компенсации гражданам убытков, причиненных военными действиями. После того как оно будет утверждено, люди получают материальное возмещение и смогут отремонтировать или купить другое жилье в безопасном месте (...) *(Москаль пообещал жителям Луганской области компенсацию за разрушенные и поврежденные дома // Гордон (<http://gordonua.com/news/war/Moskal-poobeshchal-zhitelyam-Luganskoy-oblasti-kompensaciyu-za-razrushennyye-i-povrezhdennyye-doma-51479.html>). – 2014. – 15.11).*

Заместитель руководителя информационно-аналитического центра СНБО Владимир Полевой:

В Константиновке Донецкой области при участии городского отдела по делам семьи и молодежи и Центра социальных служб для детей семьи и молодежи начал работу гуманитарный проект, который финансируется USAID и реализуется при поддержке чешской гуманитарной организации «Человек в беде».

Переселенцы имеют возможность обратиться, оформить соответствующие документы и получить одноразовую денежную выплату, лекарства, теплую одежду, обогреватели, пищу, питание для младенцев. На сегодня зарегистрировано 73 обращения, работа с переселенцами

продолжается (*СНБО: В Константиновке Донецкой области начал работу гуманитарный проект для переселенцев // Гордон (<http://gordonua.com/news/war/SNBO-V-Konstantinovke-Doneckoy-oblasti-nachal-rabotu-gumanitarnyy-proekt-dlya-pereselencev-51448.html>). – 2014. – 15.11*).

Заместитель руководителя информационно-аналитического центра СНБО Владимир Полевой:

Вчера жители Краматорска Донецкой области получили очередные 26 тонн гуманитарной помощи от спасателей ГосЧС Украины.

(...) Всего в Донецкую и Луганскую области спасатели уже доставили около 400 тонн продуктов питания и предметов первой необходимости (...) (*СНБО: Жители Краматорска получили 26 тонн гуманитарной помощи // Гордон (<http://gordonua.com/news/war/SNBO-ZHiteli-Kramatorska-poluchili-26-tonn-gumanitarnoy-pomoshchi-51446.html>). – 2014. – 15.11*).

14 листопада 2014 року у Пенсійному фонді України відбулася нарада щодо підсумків роботи органів Фонду, формування пріоритетних напрямків діяльності на 2015 рік, роботи з переселенцями.

Перший заступник Міністра Віталій Мушчун:

Органи Пенсійного фонду, Державної служби зайнятості та соціального захисту населення на місцях повинні працювати злагоджено для більш ефективної допомоги переселенцям з Донбасу і Криму.

Уже спрощена процедура оформлення та переоформлення всіх соціальних допомог та пенсій для переселенців. Зараз Уряд працює над тим, щоб якомога більше спростити процедуру отримання довідки про взяття на облік цих людей та надання їм щомісячної адресної допомоги для покриття витрат на проживання.

Саме працівники ПФУ, ДСЗ та управлінь соцзахисту на місцях є одними із перших, до кого звертаються переселенці.

В.о. Голови правління Пенсійного Фонду Микола Шамбір:

Серед нагальних завдань (...) оперативне вирішення питань пенсійного забезпечення вимушених переселенців (*У Пенсійному фонді обговорили стан наповнення пенсійного бюджету та нагальні питання роботи з переселенцями // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247752760&cat_id=244277212). – 2014. – 14.11*).

Міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Володимир Гройсман:

Український уряд працює над розробкою механізму, що передбачає компенсацію зруйнованого житла громадянам, які проживають на звільнених від терористів територіях Сходу країни або ж повертаються у рідні домівки.

**Голова відділу з надзвичайних ситуацій, безпеки і постачання
Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців Террі
Морель:**

ООН готова допомагати Україні, і акцент буде зроблено саме на грошовій допомозі.

Ми хочемо сконцентруватися на наданні саме грошової допомоги як найбільш ефективної на сьогодні. Зваживши на результати роботи наших фахівців, які працюють на місцях, ми зможемо зробити оцінку і готові будемо надати необхідну допомогу якнайшвидше.

Постійний координатор системи ООН Ніл Уокер повідомив про роботу ООН над стратегічним планом реагування для України, який буде готовий найближчим часом (*Уряд працює над реалізацією механізму компенсації зруйнованого житла мешканцям звільнених територій, – В. Гройсман під час зустрічі з представниками ООН // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247750016&cat_id=244276429). – 2014. – 14.11).*

13 листопада 2014 року в Укрінформі відбувся брифінг «Реалізація соціальних виплат та надання медичної допомоги для внутрішньо переміщених осіб».

Учасники брифінгу поінформували про деталі, перебіг надання і отримання соціальної та медичної допомоги для переселенців.

Заступник Міністра соціальної політики – керівник апарату Віктор Іванкевич:

Безробітні переселенці, які стануть на облік, зможуть скористатися різними програмами служби зайнятості, зокрема, брати участь у тимчасових або громадських роботах. Розмір таких виплат становитиме від одного до трьох розмірів мінімальної заробітної плати. Залученим на такі роботи з інших регіонів надаватиметься житло, харчування та компенсуватиметься переїзд до місця призначення і назад.

В.о. Голови правління Пенсійного фонду України Микола Шамбір:

Органи ПФ забезпечують виплату пенсій переселенцям за тимчасовим місцем проживання (...) (*Мінсоцполітики: Переселенці, які виїхали з неконтрольованої українською владою території на підконтрольну, забезпечуються всіма соціальними виплатами // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247749501&cat_id=244277212). – 2014. – 14.11).*

Заступник Міністра охорони здоров'я – керівник апарату Альона Терещенко:

Всього із числа тимчасово переміщених осіб із окупованих територій, а це понад 461 тис. осіб, із них 127 тис. дітей, станом на 12.11.2014 р. до медичних закладів звернулися 134 тис. 303 особи, із них 56 тис. 397 дітей. Госпіталізовано 24 тис. 886 осіб, у тому числі 9 тис. 530 дітей. Пройшли

медичні огляди у закладах охорони здоров'я 115 тис. 269 (25%) осіб, народилося 1 тис. 743 немовляти.

На сьогодні вирішено одне із найболочіших питань, що стосувалося надання медичної допомоги хворим на ниркову недостатність, які потребували дорогої вартісної процедури гемодіалізу: розпорядженням КМУ №1070- р від 30 жовтня 2014 року прийнято рішення про виділення із резервного фонду державного бюджету 10 530 тис. гривень на забезпечення протягом наступних півроку 135 хворих із числа тимчасово переселених осіб життєво необхідною процедурою гемодіалізу.

Також Кабінетом Міністрів України виділено резервних 25 млн. грн. на забезпечення медичної допомогою тимчасово переселених у Харківській області, число яких в цьому регіоні є найбільшим – 113 тис. 742 особи.

Належним забезпеченням необхідними лікарськими засобами та виробами медпризначення на сьогодні за місцем тимчасового проживання охоплені переселені із соціально-небезпечними хворобами – СНІД, туберкульоз, онкологія, гемофілія (*Медичне забезпечення тимчасово переселених осіб перебуває на контролі МОЗ // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247749433&cat_id=244277212). – 2014. – 14.11*).

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Ініціатива керівництва двох областей на півночі України вже дістала схвалення на сході. Дві українські області зголосилися посилити допомогу Луганщині Збитки, нанесені Луганщині за час бойових дій, складають уже майже \$ 3 мільярди. Ця цифра не остаточна, адже кожного дня бойовики продовжують обстрілювати мирні міста і руйнувати інфраструктуру.

У майбутньому соціальні об'єкти, що пошкоджені під час бойових дій, допомагатимуть відновлювати різні області України. Така практика вже існує. У середу на Луганщині побували представники одразу двох областей – Київської та Чернігівської. Вони вже готові допомагати з відновленням пошкоджених об'єктів (*Київщина та Чернігівщина взялися утеплювати будинки на Луганщині // Паралель-Media (<http://parallel-media.com.ua/p67336.html>). – 2014. – 20.11*).

Станом на 17 листопада цього року спеціалісти центрів зайнятості Львівщини проводили роботу з 4741 громадянином працездатного віку, що приїхали до області з АР Крим, м. Севастополя та південно-східних областей України.

За допомогою телефонного зв'язку було з'ясовано їхні наміри щодо поновлення трудової діяльності, а також поінформовано про наявні вакансії на місцевому ринку праці, послуги служби зайнятості тощо.

Як зізналися 3768 приїжджих, вони не потребують допомоги у пошуку роботи (594 – ті, що не припинили трудової діяльності, приватні підприємці), 184 працевлаштувалися самостійно, 1335 не готові працювати у зв'язку з необхідністю доглядати за дітьми, хворими й т. д., а 225 – через відсутність документів. Про це повідомили у відділі зв'язків з громадськістю та ЗМІ Львівського обласного центру зайнятості.

Аби прибулі на Львівщину скористалися державною фінансовою підтримкою, фахівці центрів зайнятості інформують їх про законодавчі новації як у телефонному режимі, так і під час надання індивідуальних та групових послуг (*На Львівщині 158 тимчасово переміщених осіб знайшли роботу // Сайт Львівської облдержадміністрації (<http://www.loda.gov.ua/news?id=14162>). – 2014. – 19.11*).

В городах и районах Донецкой области возрастает социальная напряженность в связи с увеличением населения, которое прибывает с оккупированных территорий для оформления документов. Так, у управлений пенсионного фонда и управления труда и социальной защиты населения образуются огромные очереди желающих оформить пенсии и социальные выплаты. По состоянию на 18 ноября в управление Пенсионного фонда Украины в Дружковке по назначению пенсионных выплат гражданам из зоны проведения АТО обратилось более 6 тыс. человек из городов Донецкой и Луганской областей. А на учет управлением социальной защиты населения Дружковского городского совета взяты более 2 тысяч человек (*В Донецкой области растет количество людей, желающих оформить «украинские» пенсии и соцвыплаты // Новости Донбасса (<http://novosti.dn.ua/details/238712/>). – 2014. – 18.11*).

Департамент соціального захисту облдержадміністрації повідомляє, що в області розпочато виплату щомісячної адресної допомоги за жовтень-листопад 2014 року особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції – для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг.

Для виплати допомоги до області надійшли кошти у сумі 2,2 млн. грн.

Допомога виплачується у розмірі 884 грн. – на працездатну особу, у розмірі 442 грн. – на непрацездатну особу (діти, пенсіонери, інваліди), але загальна сума допомоги на сім'ю не перевищуватиме 2400 грн.

Кошти призначеної щомісячної адресної допомоги перераховуються на банківські рахунки переміщених на територію області осіб (*В області розпочато виплату щомісячної адресної допомоги переселенцям // Кіровоградська ОДА (<http://kr-admin.gov.ua/start.php?q=News1/Ua/2014/18111404.html>). – 2014. – 18.11*).

Контролируемые украинскими властями территории Донецкой и Луганской области обеспечены теплом. Об этом заявил на брифинге

заместитель министра регионального развития, строительства и жилищно-коммунального хозяйства Украины Андрей Белоусов. По его словам, есть единичные случаи, где подключение отопления задерживается. В частности, Белоусов отметил, что в Донецкой области осталось подключить одну школу, которую подключат в ближайшие два дня (*Территории Донецкой и Луганской областей, подконтрольные украинской власти, обеспечены теплом // CXID-INFO (<http://cxid.info/territorii-doneckoy-i-luganskoj-oblastey-podkontrolnye-ukrainskoj-vlasti-obespecheny-teplom-n118092>). – 2014. – 18.11).*

Волонтеры Объединения детско-юношеских клубов по месту жительства отправили очередную гуманитарную помощь на Восток Украины. Волонтеры убеждены, что теплые вещи и сопереживание – это именно то, в чем в первую очередь нуждаются дети восточных областей (*В Кременчуге волонтеры ОДЮК передали гуманитарную помощь детям Донбасса // Бизнес-атлас Кременчуга (<http://kremenchug-i.com/hot-news/v-kremenchuge-volontyory-odyuk-peredali-gumanitarnuyu-pomoshch-detyam-donbassa>). – 2014. – 18.11).*

Гуманитарная продовольственная помощь из Черновцов направлена в Северодонецк.

Гуманитарную помощь собрали спасатели, а доставить груз помогли волонтеры. Сотрудники Управления ГСЧС Украины в Черновицкой области направили в Луганскую область муку, сахар, крупы, воду и домашние консервы. Всего направлено около 7 тонн гуманитарной помощи (*В Северодонецк везут «гуманитарку» из Черновцов // Неделя (<http://nedelya.net.ua/news/socium/v-severodoneck-vezut-gumanitarku-iz-chernovcov>). – 2014. – 18.11).*

Перший заступник голови обласної державної адміністрації Олександр Симчишин:

На Хмельниччині грошову допомогу одержують 1155 сімей переселенців з Криму і Донбасу для покриття власних витрат на проживання.

Одноразової допомоги переселенцям із зони АТО надано 10 особам на суму 4,7 тис. гривень, членам сімей загиблих, поранених, учасникам АТО – 55 особам на суму 37,1 тис. грн (*На Хмельниччині грошову допомогу одержують 1155 сімей переселенців – Симчишин // Незалежний громадський портал (<http://ngp-ua.info/2014/11/18147>). – 2014. – 18.11).*

В Одесскую область из аннексированного Крыма и зоны проведения антитеррористической операции переехали около 19 тыс. переселенцев.

Кроме того, ежедневно база вакансий, зарегистрированных в Одесской областной службе занятости, насчитывает 2,3–2,5 тыс. вакансий, которые могут быть использованы и для переселенцев. Из числа переселенцев 30

человек проходили профобучение, 19 человек принимали участие в общественных работах, 7 человек – во временных работах *(В Одесскую область из аннексированного Крыма и зоны АТО переехали около 19 тыс. переселенцев – служба занятости // Новости Донбасса (http://novosti.dn.ua/details/238608/). – 2014. – 17.11).*

В Северодонецке завершена подача горячей воды потребителям, квартиры которых отапливаются Северодонецкой ТЭЦ, в работу включены 276 бойлеров из 278, установленных в городе, два бойлера требуют серьезного ремонта. За прошедшую неделю в Северодонецке не применялась автоматическая частотная разгрузка, но было 3 плановых и 2 аварийных отключения электроэнергетики в отдельных домах

Предприятие «Северодонецкие тепловые сети» устранило 5 порывов внутридомовых систем отопления, предприятие «Тепловые сети» 12 порывов на системах отопления и 12 порывов на трубах подачи горячей воды. В Из 432 лифтов 428 работают и 4 находятся в ремонте.

Продолжается ремонт кровель (в работе 7 кровель, закончены на прошлой неделе работы на 4 кровлях), проводится работа по утеплению общежитий *(Коммунальное хозяйство Северодонецка за неделю // Мой город (http://sever.lg.ua/2014-11-17-kommunalnoe-khozyaistvo-severodonetska-za-nedelyu). – 2014. – 17.11).*

За інформацією депаратменту соціальної політики ОДА, на сьогодні у Вінницькій області проживає 519 осіб, які переїхали з Автономної Республіки Крим та м. Севастополя та 5983 громадянина з Донецької та Луганської областей, які офіційно звернулись та зареєструвались в єдиній базі переселених громадян. Всі вони проживають в 27 районах та 6 містах області.

Органами соціального захисту обліковано 2292 сім'ї (4172 особи), які перемістилися до Вінницької області *(На Вінниччині щомісячну адресну допомогу на оплату житлово-комунальних послуг для переселених громадян отримує 2031 сім'я // Вінницька ОДА (http://www.vin.gov.ua/web/vinoda.nsf/web_alldocs/Doc%D0%94%D0%95%D0%9F%D0%909QXNJ6). – 2014. – 17.11).*

Глава Житомирской облгосадминистрации Сергей Машковский:

Свыше 1100 детей из семей вынужденных переселенцев из Донецкой и Луганской областей и Крыма устроены в местные школы и детские сады Житомирской области.

Они обеспечены всем – книжками, учебниками, теплыми вещами (...) *(На Житомирщине свыше 1100 детей переселенцев устроены в школы и детские сады – глава облгосадминистрации // БТБ (http://btbtv.com.ua/uk/news/4860-na-zhitomirschine-svyshe-1100-detey-pereselentsev-ustroeny-v-shkoly-i-detskie-sady-glava-oblgosadminicratsii). – 2014. – 17.11).*

Глава Житомирской облгосадминистрации Сергей Машковский:

В Житомирской области создана специальная дорожная информационная карта для внутренних переселенцев из зоны военного конфликта на Донетчине и Луганщине, а также из полуострова Крым.

(...) Эта карта есть в СМИ, есть на сайте облгосадминистрации. За каждым вопросом закреплен ответственный – из МЧС или Миграционной службы, Службы занятости и т. д. (...) *(В Житомирской области создана специальная информационная карта для внутренних переселенцев – глава облгосадминистрации // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4859-v-zhitomirskoy-oblasti-sozdana-spetsialnaya-informatsionnaya-karta-dlya-vnutrennikh-pereselentsev-glava-oblgosadminicratsii>). – 2014. – 17.11).*

И.о. министра здравоохранения Украины Василий Лазоришинец:

Проблема с обеспечением больных, проходящих гемодиализ в Харьковской области, решена.

Кабмин решил дополнительно выделить средства на обеспечение гемодиализом временно перемещенных лиц *(Харьковщина получила средства на гемодиализ для переселенцев // Городской Дозор (<http://telegraf.com.ua/ukraina/mestnyiy/1578935-harkovshhina-poluchila-sredstva-na-gemodializ-dlya-pereselentsev.html>)). – 2014. – 17.11).*

Делегация моніторингової місії ООН з прав людини в Україні завітала до УМВС України в Хмельницькій області. Обговорювали ситуацію з дотриманням прав тимчасових переселенців зі східних областей України та експеримент із реформування ДАІ, який розпочався на базі хмельницької міліції *(Місія ООН: на Хмельниччині права переселенців не порушують // Газета Є (http://ye.ua/news/news_18294.html)). – 2014. – 17.11).*

Председатель Сумской ОГА взялся отремонтировать здание, где будет размещен «Луганский областной дом ребенка», который был перенесен в Северодонецк.

После ремонта в него перевезут 65 детей, которые сейчас находятся в Харьковской области *(Луганский областной Дом ребенка отремонтируют власти Сумщины // EastKorr (<http://www.eastkorr.net/vlast/luganskii-oblastnoi-dom-rebenka-otremontiruyut-vlasti-sumshchiny>)). – 2014. – 17.11).*

Адресную помощь для покрытия расходов на проживание назначена уже 3800 вынужденным переселенцам.

Территориальные органы социальной защиты населения области продолжают принимать документы на назначение адресной помощи покрытия расходов на проживание, в том числе на оплату жилищно-коммунальных услуг для вынужденных переселенцев *(Более 3 тысячам переселенцам в Запорожской области назначена денежная помощь // IPnews (<http://www.ipnews.in.ua/index.php/2014/11/17/bolee-3-tyisyacham>)).*

pereselentsam-v-zaporozhskoy-oblasti-naznachena-denezhnaya-pomoshh/). – 2014. – 17.11).

С середины сентября завод «Лугансктепловоз» возобновил производственную деятельность, приостановленную в августе ввиду прекращения подачи электроэнергии. По итогам октября «Лугансктепловоз» изготовил около 16 секций тепловозов (...) (*«Лугансктепловоз» продолжает работать, несмотря на сложную обстановку в области // Наша газета (<http://nashagazeta.net/74181-luganskteplovov-prodolzhaet-rabotat-nesmotrya-na-slozhnuyu-obstanovku-v-oblasti.html>)*). – 2014. – 17.11).

Гуманітарна допомога з Естонії прибула на склад офісу Міжнародної організації у справах біженців ООН у Києві

Гуманітарна допомога складається з 20 тонн сухого молока, 4,5 тонни обідніх консервів та 4,7 тонни м'ясних консервів. З Києва продукти будуть відправлені внутрішнім біженцям в Одеську область (*У Київ прибула гуманітарна допомога з Естонії // Корреспондент.net (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/3444623-u-kyiv-prybula-humanitarna-dopomoha-z-estonii>)*). – 2014. – 16.11).

15 листопада співробітники ДСНС Житомирської області спільно з парафіянами Свято-Михайлівського кафедрального собору в черговий раз передали переселенцям з Донбасу речі першої необхідності.

Всю пожертву, принесену парафіянами на панахиду, – близько 500 кг хліба та понад 800 кг інших продуктів харчування (цукерки, печиво, борошно, крупи, олія, фрукти тощо), – передано до готелів «Житомир» та «Спортивний», санаторію «Тетерів» Коростишівського району, лікувально-санаторного центру «Дениші» та спортивно-оздоровчого табору «Олімпієць» Житомирського району.

Також рятувальники області передали мешканцям східного регіону, які тимчасово оселилися у санаторії «Тетерів» Коростишівського району, зимові речі, взуття та продукти харчування, зібрані їхніми сім'ями протягом останніх днів (*Прихожани житомирського собору зібрали для переселенців півтонни хліба та 800 кг інших продуктів // Zhitomir.info (http://www.zhitomir.info/news_141403.html)*). – 2014. – 16.11).

Компанії «Лугансквода» удалось налагодити роботу одного из загородных водоводов. Тепер в город оттуда поступает порядка 20 тысяч кубов воды в сутки. Восстановление скважин продолжается. В кварталах Волкова и Гагарина на водоводе выполнен весь комплекс ремонтно-восстановительных работ, проведено хлорирование сетей (*В Луганске работают 110 котельных, тепло подается в 1065 жилых домов // Официальный сайт Луганского городского головы (<http://gorod.lugansk.ua/index.php?newsid=25461>)*). – 2014. – 14.11).

Очередная партия гуманитарной помощи вместе с делегацией губернатора Житомирской ОГА Сергеем Машковским прибыла в Северодонецк.

На Луганщину доставлено около 30 тонн гуманитарного груза: продукты питания и теплая одежда.

Председатель Луганской ОГА Геннадий Москаль:

Без этой помощи мы бы не обошлись. Конечно, денег на восстановление всех структур, которым нанесли ущерб, в областной администрации нет. Поэтому председатели ОГА со всей Украины активно привлекаются к этой помощи. Есть добрая воля приехать и выбрать инфраструктуру, которую собственными средствами они будут восстанавливать, за что мы им очень благодарны. Первоочередными регионами являются Станично-Луганский, Новоайдарский и Попаснянский районы, г. Счастье и Лисичанск. Также в Северодонецке в ближайшее время планируется создание областного дома ребенка.

Губернатора Житомирской ОГА Сергеем Машковским:

Это только первая партия гуманитарной помощи из Житомира, в последствие будут еще два таких груза.

Кроме гуманитарной помощи, он готов уже сегодня определить объекты социальной инфраструктуры, которые в дальнейшем его силами будут восстановлены и запущены к действию. По предварительным данным, это будут три объекта – две школы и детский сад в г. Попасная (*Житомирские власти будут восстанавливать школу и детсады на Луганщине // EastKorr – Восточный корреспондент (<http://www.eastkorr.net/vlast/zhitomirskie-vlasti-budut-vosstanavlivat-shkolu-i-detsady-na-luganshchine>). – 2014. – 14.11*).

За прошедшую неделю в запорожские центры занятости обратилось 26 временных переселенцев из Донецкой и Луганской областей.

На минувшей неделе запорожские центры занятости помогли найти работу 7 переселенцам, а за весь период был трудоустроен 101 временный переселенец из Донецкой и Луганской областей (*Запорожские центры занятости помогли найти работу более 100 переселенцам // TimeNews (<http://timenews.in.ua/116052/zaporozhskie-tsentry-zanyatosti-pomogli-najti-rabotu-bolee-100-pereselentsam>). – 2014. – 14.11*).

Днепропетровщина получила 9 грузовиков гуманитарной помощи и первый грузовик с жилыми модулями от Правительства Германии.

(...) На сегодняшний день на всех земельных участках завершены работы по освобождению их от зеленых насаждений и деревьев, корчевание пней. Также решен вопрос о подведении электроэнергии на каждый из пяти транзитных городков (*В Кривой Рог прибыли первые модульные дома для*

вынужденных переселенцев и гуманитарная помощь из Германии // Сайт города Кривого Рога (<http://www.0564.ua/news/667253>). – 2014. – 14.11).

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ

Енергетики ДТЭК Донецкоблэнерго восстановили электроснабжение Верхне-Кальмиусской фильтровальной станции.

К 17:00 дтэковцы завершили ремонтные работы по восстановлению линии электропередачи Чайкино-Ясиноватая и подали напряжение на подстанцию, питающую Верхне-Кальмиусскую фильтровальную станцию.

Скоро жители Донецка и Червоногвардейского района Макеевки получают воду. А это уже зависит от работников Донецкого горводоканала. Они обещают восстановить нормальную подачу воды дончанам уже сегодня (*Мирный Донбасс // <https://www.facebook.com/mirnydonbass?fref=ts>. – 2014. – 20.11*).

Выполнение еще одного проекта, в рамках программы «Город – нашими руками», подарило жителям Молодогвардейска «Сквер влюбленных». Администрация «Краснодонугля» приняла решение расширить данный проект и подарить горожанам детскую площадку, которую разместят рядом.

Также в этом году в Молодогвардейске осуществлен проект «Освещение в каждый двор», который дал возможность установить более 60 новых уличных фонарей по улице Осьмухина и в квартале Земнухова (*Мирный Донбасс // <https://www.facebook.com/mirnydonbass?fref=ts>. – 2014. – 20.11*).

19 ноября электроснабжение в Донецке восстанавливали 192 энергетика ДТЭК в составе 62 бригад с использованием 37 единиц спецтехники.

В Донецке восстановлено электроснабжение 1200 домов частного сектора и 5-этажных домов в поселке Октябрьский, обесточенных из-за обстрела утром 19 ноября (*Мирный Донбасс // <https://www.facebook.com/mirnydonbass?fref=ts>. – 2014. – 20.11*).

Газовики Донецка продолжают ремонтно-восстановительные работы в Петровском и Куйбышевском районах.

Менее суток ушло на восстановление газоснабжения жителям ул. Руданского, Прохладная, Желябова, Синявина, Новороссийская. К концу дня, 18 ноября, был пущен газ 147 домам частного сектора в Киевском районе, ранее отключённых от газоснабжения из-за многочисленных повреждений газовых сетей осколками разорвавшихся снарядов (*Мирный Донбасс // https://vk.com/id261283965?w=wall261283965_1638%2Fall. – 2014. – 19.11*).

18 ноября, было восстановлено предоставление услуг междугородной и международной связи для абонентов Сватовского и Белокуракинского районов (Луганская область) (*ДОНЕЦК – Online // https://vk.com/dn_onl?w=wall-75188516_12166. – 2014. – 19.11*).

По данным на 19 ноября, в Луганске работают 113 котельных, тепло подается в 1140 жилых домов, 50 учреждений здравоохранения, 46 школ и 47 детских садов.

Работники западной РЭС продолжают работу по восстановлению линий в поселок Юбилейный и Александровск (*Новости Луганска – Луганский Радар // https://vk.com/lugradar?w=wall-32724529_6322. – 2014. – 19.11*).

В Северодонецке включили горячую воду (*Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug?fref=ts>. – 2014. – 19.11*).

Председатель Луганской ОГА Геннадий Москаль встретился с представителями мониторинговой миссии ОБСЕ в связи с критической ситуацией в поселке Трехизбенка.

По информации, в поселке отсутствуют свет, вода и газ. Возобновить поставки газа невозможно, поскольку газопровод пролегает по с. Сокольники, которое находится на линии соприкосновения огня между украинской армией и вооруженными формированиями «ЛНР».

Представители мониторинговой миссии согласились быть посредниками между Луганской ОГА и «Всевеликим Войском Донским», пообещав встретиться с их предводителем Николаем Козицыным в ближайшие дни (*Новости Луганска – Луганский Радар // https://vk.com/lugradar?w=wall-32724529_6271. – 2014. – 18.11*).

В период с 10 по 17 ноября сотрудники коммунальных предприятий провели уборку мусора, выполнили мероприятия по благоустройству территории города.

В частности, коммунальщики высадили 5057 цветов в сквере «Театральный», по улицам Оборонная, Советская, Ватутина (*Новости Луганска – Луганский Радар // https://vk.com/lugradar?w=wall-32724529_6280. – 2014. – 18.11*).

17 ноября электроснабжение в Донецке восстанавливали 185 энергетиков ДТЭК в составе 62 бригад с использованием 31 единицы спецтехники.

Восстановлено электроснабжение около 1000 домов частного сектора и 5-этажных домов поселка Октябрьский, обесточенных из-за боевых действий

утром 17 ноября (*Мирный Донбасс* // https://vk.com/id261283965?w=wall261283965_1616%2Fall. – 2014. – 17.11).

Уличное освещение возобновили в центре Луганска.

17 ноября освещение было включено по улицам Советская, Оборонная, Буденного и Ватутина (*Новости Луганска – Луганский Радар* // https://vk.com/lugradar?w=wall-32724529_6268. – 2014. – 17.11).

В Луганске возобновили работу некоторые автозаправочные станции (*Новости Луганска – Луганский Радар* // https://vk.com/lugradar?w=wall-32724529_6230. – 2014. – 17.11).

А в городе Краснодоне Луганской области 23 ребенка с ослабленным зрением и другими проблемами здоровья, которые учатся в первом классе с инклюзивным типом обучения, получили 12 новых парт и доску. Средства на специализированную мебель выделило объединение «Краснодонуголь» компании Метинвест.

Кроме того, в рамках Соглашения о социальном партнерстве и комплексной помощи сфере образования в регионе, «Краснодонуголь» обеспечит бытовым топливом школы и детские сады Краснодонского района (*Мирный Донбасс* // https://vk.com/id261283965?w=wall261283965_1611%2Fall. – 2014. – 17.11).

Для переселенцев из Луганской и Донецкой областей, которым нужна финансовая помощь для открытия бизнеса или покупки необходимой мебели/замены окон в арендованном жилье, открыта грантовая программа от УВКБ ООН.

Первая программа предусматривает частичное финансирование бизнес-проектов переселенцев, уже занимавшихся предпринимательством или желающих воплотить в жизнь новую идею, которая поможет обеспечить их семьи. Программа позволит покрыть расходы на базово необходимое имущество для ведения бизнеса.

Вторая программа связана с финансовой помощью в реконструкции жилья переселенцев, которые подписали контракт на долгосрочное проживание (от 1 года) в одном месте или же приобрели собственное жилье (*Мирный Донбасс* // https://vk.com/id261283965?w=wall261283965_1609%2Fall. – 2014. – 17.11).

14 ноября электроснабжение в Донецке восстанавливали 175 энергетиков ДТЭК в составе 56 бригад с использованием 36 единиц спецтехники.

Восстановлено электроснабжение домов частного сектора поселка Комсомольский в Кировском районе (*Мирный Донбасс* // https://vk.com/id261283965?w=wall261283965_1604%2Fall. – 2014. – 14.11).

Виконуючий обов'язки Міністра охорони здоров'я Василь Лазоришинець 14 листопада відвідав з робочою поїздкою заклади охорони здоров'я Луганської області.

В. о. Міністра охорони здоров'я Василь Лазоришинець:

Не сподівався на те, що за такий короткий термін можливо зробити так багато для відновлення галузі охорони здоров'я на підконтрольних українській владі територіях.

На звільненій території буде відновлюватися надання високоспеціалізованої медичної допомоги. Це буде вибудовуватися на базі існуючих лікарень із залученням фахівців з університету (*Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug?fref=ts>. – 2014. – 14.11*).

В поселок Чернухино Попаснянского района доставили гуманитарную помощь и пенсии.

Заместитель председателя Луганской ОГА Владимир Грицышин:

Мы привезли в Чернухино рыбные консервы, гречку, рис, крупы, макароны, сгущенное молоко, памперсы и пр. А работники «Укрпочты» параллельно доставили сюда пенсию за ноябрь.

В Чернухино удалось восстановить электроснабжение и центральное водоснабжение (*Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug?fref=ts>. – 2014. – 14.11*).

По состоянию на 14 ноября в Луганске возобновили работу ряд предприятий пищевой и перерабатывающей промышленности, некоторые работающие предприятия расширяют свой ассортимент и вновь открывают прежние точки фирменной торговли (*Новости Луганска – Луганский Радар // https://vk.com/lugradar?w=wall-32724529_6271. – 2014. – 14.11*).

Голова Сумської ОДА взявся відремонтувати будівлю де буде розміщений «Луганський обласний будинок дитини», який був перенесений до Северодонецька. Після ремонту до нього будуть перевезені 65 дітей, які зараз знаходяться в Харківській області (*Луганська обласна державна адміністрація // <https://www.facebook.com/odalug?fref=ts>. – 2014. – 14.11*).

ЕКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

Политолог Вадим Карасев:

Хороших решений не могло быть. Ситуация патовая, в которой можно было принять плохое и очень плохое по отношению Донбасса.

Решили принять плохое решение. Есть еще более сложные и более плохие варианты. Тут расчеты разные. Например, губернатор Луганской области Геннадий Москаль говорит «если вы выбрали эту власть, вот теперь

вы ее и сбрасывайте, раз она вам не нравится, не платит пенсии». Но это не совсем правильный подход.

Сначала нужно решить гуманитарный вопрос в регионе, а потом уже решать юридические вопросы относительно самопровозглашенных «ДНР» и «ЛНР» (*Хороших решений относительно Донбасса не могло быть – Карасев // Сегодня.ua (<http://www.segodnya.ua/regions/donetsk/horoshih-resheniy-otnositelno-donbassa-ne-moglo-byt-karasev-570599.html>). – 2014. – 19.11).*

Директор «Українського форуму добродійників» Ганна Гүлевська-керниш:

Волонтеры, волонтерські організації й навіть міжнародні благодійні фонди досі обкладаються податками.

(...) Був прийнятий закон 25 вересня «Про деякі зміни в оподаткуванні на добродійну діяльність». Це закон адміністрації президента, він ініційований Петром Порошенком. На базі фіскальної служби створюється реєстр волонтерів.

(...) Позиція фіскальної служби проста. Нехай люди реєструються, а далі ми будемо з ними говорити.

Це дуже ризиковано, тому що при реєстрації ви відкриваєте всі свої банківські рахунки, усю інформацію про вступи.

Держава не тільки оподатковує волонтерів і благодійні фонди, але й переселенців, які одержують адресну допомогу (*Волонтерів і переселенців дотепер обкладають податком – добродійник // Українська правда (<http://www.pravda.com.ua/news/2014/11/19/7044765/>). – 2014. – 19.11).*

Профессор политологии Национального университета Киево-Могилянская академия Алексей Гарань:

Прекращение финансирования будет способствовать тому, что люди здесь начнут задумываться над реальным положением вещей.

На освобожденных территориях надо делать реальные вещи, которые должны доказать, что украинская власть заботится и помогает людям, проживающим здесь, восстанавливать нормальную жизнь, работу предприятий (*Безденежье заставит Донбасс задуматься – Гарань // Укрінформ (http://www.ukrinform.ua/rus/news/bezdenege_zastavit_donbass_zadumatsya_garan_1685956). – 2014. – 19.11).*

Волонтер и организатор инициативы «Армия SOS» Юрий Касьянов:

Издавая указ об экономической блокаде, нужно было издать тут же следующий указ, либо в этом же прописать то, что эти территории в ближайшее время будут возвращены Украине, и затем принять какие-то меры к этому. Если это не было подкреплено с другой стороны никакими заявлениями, может выглядеть так, что центральная власть Украины

отказалась от этих территорий и фактически не надеется на их возвращение в ближайшее время (*Волонтер Касьянов: Для того, чтобы убедиться, что война идет, как и шла, достаточно выехать из Киева на Донбасс // Гордон* (<http://gordonua.com/news/war/YUriy-Kasyanov-Dlya-togo-chtoby-ubeditsya-hto-voyna-idet-kak-i-shla-dostatocno-vyehat-iz-Kieva-i-priehat-na-Donbass-51973.html>). – 2014. – 18.11).

Руководитель проекта «Новый Донбасс» Лариса Артюгина:

Государство и волонтеры могут помочь жителям освобожденных городов Донецкой и Луганской областей восстанавливать свои дома и объекты инфраструктуры, предоставив все необходимые для этого стройматериалы. Однако люди, живущие в этих городах, должны своими силами восстанавливать свои дома и другие объекты, чтобы у них образовалась сильная и сплоченная община.

Думаю, вначале мы должны изучить и понять, что на самом деле разрушено. Затем взять бюджеты для восстановления этих разрушенных объектов, и после этого давать стройматериалы на каждый конкретный объект. (...) Нельзя просто отдавать деньги на регион, на район или область. Они исчезнут бесследно, и будут использованы, как это было в течение последних 23 лет.

(...) При этом очень важно, чтобы местная громада, местные люди сами отстраивали свои дома, своими руками. Мы можем привезти им необходимые стройматериалы, помочь им отстраивать свои дома, но мы не можем это делать за них. Это очень важно, поскольку только таким образом может сформироваться община. И только сильные общины в Украине могут остановить войну и построить успешное государство (*Жители освобожденных территорий должны принимать прямое участие в восстановлении своих городов и поселков – волонтер // БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4869-zhiteli-osvobozhdennykh-territoriy-dolznyi-prinimat-pryamoe-uchastie-v-vosstanovlenii-svoikh-gorodov-i-poselkov-volonter>). – 2014. – 17.11).

Главный координатор Единого координационного центра «Донбасс» Олег Саакян:

На территориях Донецкой и Луганской областей, освобожденных от российских наемников, создан так называемый пояс шансов для изменений и нововведений, где можно «с нуля» провести те изменения, в которых в целом нуждается вся Украина, как-то децентрализация, люстрация и т.д. Переселенцы сегодня больше всего мотивированы на изменения, и это большой шанс на изменения в нашей стране (...) (*Освобожденные на Востоке территории – это поле шансов для изменений и нововведений, необходимых всей Украине – эксперт // БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4861-osvobozhdennyye-na-vostoke-territorii-eto-pole-shansov-dlya-izmeneniy-i-novovvedeniy-neobkhodimykh-vsey-ukraine-ekspert>). – 2014. – 17.11).

Прекращение выплат пенсий и социальных пособий для жителей Донецкой и Луганской областей, не покинувших зону АТО, а также дополнительные ограничения, предусмотренные решением СНБО, могут серьезно усложнить и без того критическую ситуацию, вплоть до окончательной потери этих территорий и разочарования людей. Плюс подобные решения – дополнительный козырь в руках Кремля, – предупреждают политики из региона. (...)

Экс-губернатор Донецкой области, нардеп Сергей Тарута:

Если сейчас не остановить это решение, то оно будет использовано в информационной войне против Украины. Люди обосновано почувствуют себя брошенными и преданными. Это только усугубит внутренний раскол в стране и ослабит нас, как государство, перед возможной войной. (...)

Мэр Курахово, нардеп Сергей Сажко:

Разговоры о том, что после приостановки выплат, люди просто возьмут и уедут, не имеют никакого смысла.

Не поедут они не куда. Да и куда им ехать. Извините, кому мы нужны, миллионы людей. Дадут вам месяц пожить, как временному переселенцу, а потом все равно приходится возвращаться. И люди возвращаются, не потому что хотят в «ДНР», а потому что не нужны они никому больше. Где искать работу, как кормить семьи? И те обещания, которые были даны Кабмином, по предоставлению помощи, жилья – ничего ведь сделано не было. (...)

Политолог Константин Матвиенко:

Сейчас самым лучшим вариантом для людей, которые на территориях «ДНР» и «ЛНР», собрать какую-то маленькую сумму денег, какую только возможно, и выехать на другие территории. Но тут нельзя обойтись без государства: государство должно сейчас сделать большой список таких объектов, которые можно купить по небольшим ценам – чтобы люди реально смогли выехать (...) *(У самого черного горя... Чем могут быть опасны последние решения Порошенко и Кабмина по Донбассу? // Сегодня.ua (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/u-samogo-chernogo-gorya-chem-mogut-byt-opasny-resheniya-poroshenko-i-kabmina-po-donbassu-569675.html>)).* – 2014. – 17.11).

Народный депутат и советник президента Сергей Куницын:

Решение приостановить бюджетное финансирование подконтрольных боевикам территорий было вынужденным.

В условиях, когда там находятся люди с оружием, украинские бюджетные организации там работать не могут. По поручению президента правительство сейчас отработывает механизм того, чтобы на тех территориях, где находится украинская власть, люди могли получать пенсии и пособия. Чтобы это происходило там, где мы можем обеспечить безопасность работников бюджетной сферы.

(...) Я предложил по опыту Крыма создать свободную экономическую зону на Донбассе. С тем, чтобы на территории Донбасса, которая

контролируется украинскими войсками, была управляющая компания, а ее главой был человек, назначенный президентом. А потом все ресурсы, направляемые на восстановление региона с соответствующими налоговыми льготами, чтоб заинтересовать инвесторов, распределялись бы через эту компанию (*Куницын: Финансирование Донбасса приостановили, потому что нет гарантий того, что пенсии не попадут в руки боевиков // Гордон* (<http://gordonua.com/news/war/Kunicyn-Finansirovanie-Donbassa-priostanovili-potomu-chto-net-garantii-togo-chto-pensii-ne-popadut-v-ruki-boevikov-51830.html>). – 2014. – 17.11).

Президент Центра антикризисных исследования Ярослав Жалило:

Я считаю, что государство должно в полной мере выполнять свои социальные обязательства по отношению к гражданам Украины независимо от того, что они на территории, на которой украинская власть утратила свою способность обеспечивать этим людям из конституционные права.

(...) Технически это сделать можно, поскольку значительная часть начислений осуществляется на карточки. Но должна быть гарантия, что эти средства действительно идут людям. Учитывая, что там грабежи и т.д. Возможно, нужно провести инвентаризацию, чтобы люди перерегистрировались, чтобы удостоверится, что это не карточка, которую бандиты отобрали. Такая перерегистрация должна быть проведена. И государство должно обеспечивать реализацию своих обязательств.

Политолог Тарас Черновол:

(...) Поездки людей с территорий «ДНР» и «ЛНР» за деньгами, как правило, проходят с риском для жизни и уже есть не один случай ранения и гибели таких людей. К тому же, боевики составляют списки людей, которые выезжают за соцвыплатами на подконтрольную Украине территорию, и забирают у них деньги, когда они возвращаются. Фактически, украинская власть сейчас своим решением стимулирует процесс для переезда на Украину всех тех, кто не готов напрямую поддерживать боевиков. Я считаю, что рано или поздно прекратятся и поставки туда электричества, газа, воды. Потому что обеспечить безопасность людей, которые организывают там ремонт сетей, невозможно – боевики на месте расстреливают бригады ремонтников.

Чтобы выжить без соцвыплат, люди должны сейчас покинуть те территории. Украина там не может им обеспечить ни безопасность, ни нормальное существование. Эти люди должны требовать от украинской власти обеспечить им жизнь тут, но, к сожалению, пока что есть проблемы с их расселением (*Чем опасно прекращение соцвыплат на Донбассе – мнения экспертов // Сегодня.ua* (<http://www.segodnya.ua/regions/donetsk/chem-opasno-prekrashchenie-socvyplat-na-donbasse-mneniya-ekspertov-568833.html>). – 2014. – 14.11).

Блогосфера

Сергей Поддубняк, юрист:

Недавно в Украине прошли внеочередные парламентские выборы, которые, по мнению многочисленных наблюдателей и самих участников, традиционно сопровождались скандалами, связанными с подкупом избирателей, судебными процессами, требованиями пересчета голосов и фальсификациями. Безусловно, избирательный процесс проводился в сложных экономических, политических и социальных условиях, однако следует признать, что последние выборы наглядно показали все недостатки украинской избирательной системы, которая определенно нуждается в существенных изменениях путем внедрения новейших технологий. Тем более что **в обществе неоднократно звучит мысль, что перспективой преодоления фальсифицирования протоколов о результатах выборов может стать внедрение электронного подсчета голосов.**

Электронное голосование в разной степени, в том числе в качестве экспериментальных проектов, применяется в США, Канаде, Эстонии, Швейцарии, Литве, Франции, Нидерландах, Бельгии, Норвегии, Великобритании, Испании, Италии, Бразилии, Венесуэле, Индии, Австралии и других странах. От традиционного такой вид волеизъявления отличают особые правовые, процедурные и технологические стандарты, обеспечивающие требования полной безопасности и прозрачности системы. И, собственно, то, что избиратели без вмешательства посредников, которые могут повлиять на результат, могут проголосовать различными удобными им способами: с помощью интернета или мобильных устройств, перфорированных карт, специальных терминалов с сенсорными экранами и систем оптического сканирования бюллетеней.

Развитие и внедрение системы электронного голосования является многоэтапным, сложным и длительным процессом, поэтому на пути к глобальной демократии существует много трудностей. На данный момент, к примеру, в мире наблюдаются две тенденции, когда электронное голосование находит широкое применение во многих зарубежных странах и одновременно бойкотируется в остальных государствах, предпочитающих традиционные печатные бюллетени. Так, эксперимент по введению электронного голосования в Ирландии был приостановлен из-за многочисленных негативных отзывов, а некоторое время назад в Германии Конституционный суд и вовсе признал такое голосование не отвечающим принципам честных и открытых выборов. Тем не менее, результаты исследований в Бельгии, Великобритании, Дании, Италии и других странах продемонстрировали такие его неоспоримые преимущества как высокая скорость подведения итогов голосования, отсутствие ошибок при подсчете бюллетеней, обеспечение принципа прозрачности выборов и снижение затрат на их проведение, облегчение труда избирательных комиссий, а также использование многоязычных интерфейсов. Однако в то же время *практика*

експериментів виявила і суттєві недоліки: недоработки в програмному забезпеченні, небезпека атак хакерів, залежність від електроживлення, а також необхідність навчання виборців і спеціальної підготовки членів комісій.

І все-таки робота над системою електронного голосування і її інтеграцією з інформаційною системою, забезпечуючою виборчий процес, продовжується. Так, *інтересним можна назвати досвід проведення виборів в Естонії, в ході яких застосовується голосування по інтернету – найпротирічливіший і специфічний тип системи голосування на сьогоднішній день.* Інтернет з впевненістю можна назвати неконтрольованою середою, але з метою збільшення активності виборців (особливо молодіжній), глобальної модернізації процедури голосування і забезпечення її прозорості естонці поступово розробили спеціальні технологічні рішення – відкриті електронні ключі, систему цифрової підписи персонального документа, що підтверджує особу, і швидку систему перевірки її автентичності. Таким чином, ці нововведення, ефективність яких відзначають навіть іноземні експерти, забезпечують таємницю голосування, а також гарантії і принципи проведення виборів, закріплені в Конституції держави.

Очевидним є той факт, що рівень демократії, освітній і ментальний рівень населення в різних країнах відрізняються. Але не менш, все змінюється. І сучасні технології, які практично перевернули світовий порядок, також змінюють застарілі громадянські і політичні інститути, що призведе до підвищення виборчої активності населення і дозволить кожному швидко і легко брати участь у виборчому процесі (*Електронне голосування // <http://blog.liga.net/user/spoddubnyak/article/16185.aspx>. – 2014. – 18.11).*

Руслан Демчак, заступник Голови Ради Федерації роботодавців м. Києва:

Україна зробила ще один крок назустріч короткостроковим безвізовим подорожам до Європейського союзу, які уряд та парламент неодноразово обіцяли українцям налагодити з нового року. Скоріш за все, скасування візового режиму відбудеться у другій половині 2015 року.

З червня Україна перебуває на другій і останній фазі плану дій візової лібералізації, реалізація якого розпочалася ще у 2010 році. Зокрема, у вересні цього року Україну відвідали місії ЄС з оцінки прогресу у підготовці до лібералізації візового режиму у двох перших частинах плану. Перша стосувалася питань безпеки документів, друга – нелегальної міграції. Приїзд моніторингових місій з двох інших частин плану – з питань громадського порядку і безпеки та з питань фундаментальних прав – очікується у листопаді–грудні. Передбачається, що Єврокомісія до травня 2015 року опублікує звіт за результатами чотирьох місій і, якщо він виявиться позитивним, в червні Рада ЄС підтвердить скасування візового режиму.

Результати вересневих місій були загалом позитивні. Але основною перешкодою досі залишалася, перш за все, неналагодженість виробництва та видачі біометричних паспортів – документів з цифровим носієм з особистою інформацією і відбитками пальців, які використовують вже понад 90 країн світу. В травні Кабінет міністрів постановив розпочати виготовлення, оформлення й видачу біометричних закордонних паспортів, які передбачають відбір відбитків пальців громадян, із 1 січня 2015 року, але до поточного тижня не було відомо, чи вдасться дотриматися цих строків. Зволікання відбувалося через невирішеність ряду проблемних питань, але наразі кожне з них поступово усувається.

... У травні уряд постановив, що оформлення і видача паспортів нового зразка відбуватиметься у територіальних підрозділах ДМС (так званих «паспортних столах»), яких в Україні нараховується близько 700. Для їх оснащення на початку листопада Кабінет міністрів виділив 150 млн грн. на закупівлю близько 600 терміналів, котрі будуть зчитувати відбитки пальців та вносити дані до відомчої інформаційної системи ДМС. Це дозволить забезпечити видачу нових паспортів майже у кожному районі країни. Як запевняють в уряді, система має запрацювати до кінця січня.

*Чим швидше запрацює на практиці виробництво та видача паспортів нового зразка, тим більша ймовірність, що Єврокомісія та Рада ЄС схвалять скасування віз у травні-червні наступного року. Адже перш ніж погоджуватися на безвізовий режим, ЄС, логічно, має оцінити якість захисту паспортів та систему їх видачі (**Біопаспорти: зворотній відлік // http://blogs.lb.ua/ruslan_demchak/286446_biopasporti_zvorotniy_vidlik.html. – 2014. – 18.11).***

Едуард Трегубов, кандидат юридичних наук, експерт, громадський діяч:

14 листопада 2014 політичні партії, які є учасниками коаліційних переговорів, повідомили про остаточне погодження проекту Коаліційної угоди в частині реформ, а текст проекту документа був розміщений в мережі Інтернет. Давайте поглянемо, яким чином народні депутати майбутньої парламентської більшості бачать подальший розвиток антимонопольного законодавства.

До речі, як на засіданні робочої групи з питань антимонопольного законодавства Американської торгової палати в Україні розказала Вікторія Пташник, обрана до парламенту від «Об'єднання Самопоміч», в первинній редакції Коаліційної угоди вся реформа антимонопольного законодавства зводилась до одного речення типу «сприяти вдосконаленню законодавства...». Тому важливо, що в кінцевому рахунку в тексті Коаліційної угоди було закріплено цілком конкретні та амбітні завдання.

Блок 1. Забезпечення прозорості у діяльності органів АМКУ

АМКУ традиційно називають одним з найбільш відкритих та публічних державних органів. Проте останні роки ситуація змінилась не у кращій бік. Тому в Угоді пропонується такі важливі новації:

- запровадження обов'язку публікувати рішення АМКУ на офіційному сайті органу;
- визначення порядку використання конфіденційної інформації;
- врегулювання питань доступу до не конфіденційної версії інформації у справах про порушення та у справах про концентрацію.

Що дасть бізнесу реалізація вказаних завдань? Перш за все, бізнес зможе вивчати досвід АМКУ, аналізувати підходи регулятора, аргументацію. Це є дуже важливим для вибудовування правильної бізнес-моделі та ухваленні управлінських рішень. АМКУ стане зрозумілішим та більш передбачуваним для бізнесу.

Врегулювання порядку доступу до інформації необхідне для забезпечення прав сторін під час розгляду справ АМКУ. На сьогодні ситуація є очевидно неадекватною, оскільки сторона дуже часто позбавлена можливості ознайомитися з більшої частиною справи проти неї, а надані матеріали не можна фотографувати або ксерокопіювати.

Не менш важливим завданням у цьому блоці є запровадження нормативно закріплених принципів калькуляції штрафних санкцій, що накладаються за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Ринок вимагає цього вже довгі роки. Бізнес хоче розуміти чіткі алгоритми визначення розміру штрафів. Проте досі пояснити, чому одного суб'єкта штрафують на 50 тисяч гривень, а іншого за подібне порушення на 50 мільйонів, не можливо.

Блок 2. Спрощення системи контролю за концентраціями

У цьому блоці Коаліційна угода пропонує кілька основних напрямів:

- підвищення вартісних показників, при досягненні яких необхідно отримувати дозвіл АМКУ на концентрацію, та обов'язковість оцінки наявності (відсутності) впливу концентрації на конкуренцію в Україні;
- запровадження скороченої процедури оцінки концентрацій;
- зменшення обсягу інформації, що подається в АМКУ, яка не є необхідною для оцінки впливу концентрації на конкуренцію в Україні;
- передбачення обов'язку проведення попередніх консультацій для прийняття заяви до розгляду;
- забезпечення можливості участі заявників у засіданнях АМКУ з приводу надання дозволів на концентрацію та узгоджені дії;
- визначення підходів до оцінки впливу угод, які здійснюються між конкурентами (на горизонтальних ринках).

Якщо вказане майбутнім нардепам вдасться реалізувати, їм можна буде щиро поаплодувати. Сьогодні процедура отримання дозволу на концентрацію є надзвичайно громіздкою та незручною, а низькі порогові показники призводять до того, що майже на будь-яку більш-менш серйозну угоду необхідно отримувати дозвіл АМКУ. Тому рецепт в цілому вірний – підняти порогові показники, спростити процедуру, зменшити обсяг документів, які потрібно подавати, надати можливість бізнесу консультуватися з АМКУ з приводу концентрацій.

Блок 3. Забезпечення реалізації прав осіб, що беруть участь у розгляді справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Коаліційна угода передбачає встановлення чітких строків розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органами АМКУ. На сьогодні цей строк не визначено, а деякі справи розглядаються по декілька років.

Також нардепи планують більш детально вписати обсяг прав осіб, які беруть участь у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органами АМКУ та повноваження АМКУ на різних етапах розгляду таких справ.

Окремий напрямок – врегулювання питання підстав і порядку проведення перевірок АМКУ та спорів у зв'язку з їх проведенням. На сьогодні, Комітет може безлімітно перевіряти будь-кого, маючи надзвичайно широкі повноваження з витребування документів, матеріалів та інформації.

Блок 4. Встановлення дисциплінарної відповідальності посадових осіб, дії або бездіяльність яких призвели до вчинення порушення у вигляді антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно, господарського управління та контролю

Практика свідчить, що дуже часто порушниками конкурентного законодавства є органи державної влади та місцевого самоврядування. Проте, накладення на такі органи штрафів є неефективним і нелогічним, оскільки державні кошти будуть де-факто перекладатися з одного карману в інший. У зв'язку з цим, запровадження дисциплінарної відповідальності посадових осіб органів – порушників має позитивно вплинути на їх поведінку.

Звісно, зазначені напрямки можна і потрібно доповнювати та розширювати. *Але варто підкреслити, що якщо зазначені зміни в законодавство навіть в цьому обсязі будуть реально внесені, це стане найбільшою реформою антимонопольного законодавства за останні 10 років (Реформи в антимонопольній сфері відповідно до Коаліційної угоди // <http://blog.liga.net/user/tregubov/article/16182.aspx>. – 2014. – 17.11).*

Гиоргий Вашадзе, бывший заместитель министра юстиции Грузии, советник правительства Украины по вопросам реформ:

Майдан перевернул классическую пирамиду власти: гарантировать изменения в стране могут сами украинцы, а не политики

Ошибочно считать, что грузинские эксперты, помогающие Украине в проведении реформ, оседлали собственный опыт и пытаются имплементировать его здесь. В своем кругу то, чтобы было сделано в Грузии, мы называем реформой 1.0. А после нескольких месяцев работы в Украине стало понятно, что даже версия 2.0 устарела, и пора использовать новую.

Согласно первой версии, в стране появляется президент, наделенный всей полнотой власти и стремящийся изменить процессы к лучшему. Для этого он подбирает команду креативных и образованных людей, предоставляя им полное право ставить задачи, совершать ошибки, а также

усовершенствовать свои же инновации ради достижения положительного результата. При этом глава государства тщательно оберегает тех, кто воплощает его идеи в жизнь, от тех, кто сопротивляется реформам. Они – визионеры, остальные – реализаторы.

Применить тот же метод в Украине после Майдана не получится. Скажу честно, грузинский подход требует определенной власти в одних руках, которая хоть и нужна на начальном этапе, но непригодна в стране, когда народ, гражданское общество нашли в себе силы и мужество изменить власть.

По версии реформы 2.0 процесс изменений стартует не только с высоты президентской власти, но и правительства с парламентом. Кому-то могло показаться, что в Украине начала самореформироваться вся система, поскольку о реформах заговорили все и сразу. Но в действительности это не так. Процесс тоже дал сбой. Почему?

Толстая чиновничья прослойка или саботирует реформы, или активно им сопротивляется

Мы видим, что на уровне глав министерств есть желание провести реформы. И на уровне их замов – тоже есть. Но даже они не в силах заставить среднее звено если не помогать, то хотя бы не мешать. Грубо говоря, толстая чиновничья прослойка или саботирует реформы, или активно им сопротивляется.

Например, при участии министра юстиции Павла Петренко мы пытаемся упростить систему административных услуг. Сейчас создан один экспериментальный офис, где по четко продуманной процедуре киевляне могут оформить недвижимость в считанные минуты. Но существуют десятки центров админуслуг, привыкшие работать так, как работали раньше, и доходчиво объяснить им, как организовать выдачу документов без очередей с трех часов ночи и без мзды, задача крайне сложная.

В менталитете чиновников заложены только две функции: получать неучтенные деньги и угождать начальству. То есть удовлетворение клиентов – это то, о чем они никогда не слышали.

При том, что реформа админуслуг необходима, одной инициативы министра недостаточно. И тогда мы поняли: пора включать версию 3.0.

Исключительно украинские особенности власти, бизнеса и общества заставляют искать визионеров (гарантов реализации реформ) не среди власти, а среди граждан. Речь идет о том, что необходимые изменения диктует общество, знающее, где, что и как необходимо изменить, поскольку ежедневно сталкивается с различными административными и юридическими препонами.

Еще один пример. К сожалению, в свое время мы не нашли взаимопонимания с Минэкономки по вопросам госзакупок, предложив создать электронную систему редукионов (аукцион, на котором побеждает тот, кто предложит низшую цену). Такая система действует в Грузии. Она простая, доступная и существенно снижает коррупцию в госзакупках, поскольку в ней видны условия тендера, текст контракта и данные обо всех

участниках. Для Украины эта система ежегодно сэкономила бы сотни миллионов гривен за счет прекращения закупок по завышенным ценам.

Но в Украине нет денег на написание такой программы и желания чиновников построить новую систему. Поэтому мы обратились к общественным IT-организациям и частным компаниям с просьбой разработать на волонтерской основе открытый код редуциона и передать его в собственность государства.

Общество в этом случае выполняет сразу две функции. Во-первых, получает возможность полностью контролировать госзакупки. Во-вторых, фактически самостоятельно разрабатывает правила игры в этой сфере. Да, вероятно, придется изменить действующее законодательство, чтобы внедрить новую систему. Но тут важно сначала создать эффективный бизнес-процесс. Первичен не закон, а налаженная схема работы.

Таким образом, реформы должны делаться не сверху, а снизу. Движущей силой изменений должны стать люди, а не политики, роль которых – не мешать, а охранять реформаторов. К счастью, в Украине есть инициативное, образованное и практичное гражданское общество. Именно оно и является визионером (*Почему в Украине нельзя повторить опыт грузинских реформ // <http://nvua.net/opinion/vashadze/pochemu-v-ukraine-nelzya-povtorit-opyt-gruzinskih-reform-20856.html>. – 2014. – 18.11*).

Геннадій Ткачук, народний депутат України, «УДАР»:

Які б не будувалися плани з реформування країни, без реформи судової системи зробити щось буде надто складно, або взагалі неможливо.

Необхідність докорінних змін у цій сфері назривала вже давно. На жаль, на сьогоднішній день судова система України є наскрізь прогнилою та корумпованою. Люди не довіряють ні суддям, ні прокурорам, ні адвокатам.

*Тому **судова реформа є однією з основних реформ, які варто здійснити першочергово.***

І першим кроком є так звана судова люстрація. Тобто судді, які виносили завідомо неправомірні рішення, виконували злочинні замовлення високопосадовців, брали участь у рейдерських захопленнях майна – повинні бути негайно відсторонені від своїх посад, а за фактами їхніх правопорушень повинні бути відкриті кримінальні провадження.

Також повинна бути проведена повна прозора переатестація всіх суддів на предмет їхньої професійної діяльності, повинна бути створена чітка система стягування і покарань за відміну прийнятих судових рішень.

На жаль, на сьогодні уряд та попередній склад Верховної Ради не зробили потрібних кроків у цьому напрямку. Тому чи не одним з перших завдань нового парламенту є проведення судової реформи, підготовка нормативних документів про докорінне очищення і заміну прогнилої судової системи!

Є ще один важливий момент. Як відомо, фізичні особи повинні були звертатися до судів загальної юрисдикції, а юридичні особи – до

господарських судів. Даний момент обов'язково потрібно було врегулювати.

Тому серед змін в системі судочинства Мін'юстом пропонується ліквідація господарських судів, адже останнім часом саме в господарських судах було найбільше гучних корупційних справ.

На сьогоднішній день в рамках судової реформи в Україні також дуже важливим завданням є відміна системи чотирьох судових інстанцій, яка серйозно загальмовує захист громадянами своїх прав.

Зараз людям, аби захистити своє право, потрібно пройти чотири етапи. Спочатку особа повинна звернутися до суду першої інстанції, це може бути спочатку якийсь районний суд. Після того рішення не вступає в законну силу, а оскаржується в апеляційному порядку. Після рішення апеляційного суду воно вступає в силу, але може бути зупинено Вищим господарським судом. А після Вищого господарського суду є ще Верховний суд. Варто зазначити, що, наприклад, Вищий господарський суд може направити справу на новий розгляд. В реальних строках така судова тяганина може тривати роками.

Взагалі в Україні варто запровадити такий механізм, коли частина спорів врегулюється ще в досудовому порядку.

Наприклад, особи звертаються до суду, але відбувається не звичайне судове провадження, а свого роду спілкування з суддею, який висловлює свою позицію по даному спору. В такому випадку сторони можуть врегулювати питання мировою угодою. В той же час, готуються всі матеріали і формується справа. Потім справа переходить до іншого судді, який не спілкувався з попереднім. І цей суддя протягом семи днів розглядає дану справу. Рішення набуває законності одразу. Світова практика показує, що після такої процедури 35% справ взагалі не доходить до суду у нашому розумінні цього слова.

Однак реформування судової системи не обмежується лише вдосконаленням функціонування судів та суддів. Судова реформа у більш широкому контексті має сприяти створенню умов для забезпечення реального захисту прав та свобод людини і громадянина, що неможливо без системного, ефективного і логічного взаємозв'язку та взаємодії між судовою, законодавчою і виконавчою гілками державної влади ***(Судова реформа повинна подолати прогнилу та корумповану судову систему та спростити захист громадянами своїх прав // http://blogs.lb.ua/gennadiy_tkachuk/286244_sudova_reforma_povinna_podolati.html. – 2014. – 17.11).***

Артем Рипенко, юрист:

Авторы предложений весьма авторитетные. Краткая суть:

Во-первых, урезать энергетические субсидии, нормализовать цены на энергоносители, одновременно предоставив беднейшим гражданам полную денежную компенсацию.

Во-вторых, убрать привилегии бывших чиновников, прежде всего урезать их пенсии.

В-третьих, оптимизировать госзакупки.

В-четвертых, ликвидировать министерства, уволить чиновников, в первую очередь различных инспекций.

В-пятых, навести порядок в сфере социальных субсидий, не предоставлять субсидии обеспеченным.

И все же эти, казалось бы прозрачные и понятные предложения заставляют задуматься.

1. С энергосубсидиями понятно, проблема известна. Специалисты давно утверждают, что систему льгот и скидок нужно заменить на целевую финансовую поддержку тех, кому это действительно нужно. Интересно другое, с каких именно средств сегодня предоставлять такую полную денежную компенсацию? Вопрос и в том, по каким критериям отбирать нуждающихся?

2. Урезать пенсии чиновникам – отлично. В праве действует принцип «закон обратной силы не имеет», а в урезании расходов, видимо, нет. Представим себе честного чиновника, который за более чем скромную зарплату всю жизнь трудился без нареканий. Во многом он это делал именно ради гарантированной пенсии служащего. С каждой относительно небольшой, но прозрачной зарплатой государство не забывало отчислять весьма немаленькие налоги. Чиновники бывают разные и пенсии у них также очень сильно отличаются.

3. «Оптимизацией госзакупок» занималась любая власть в последние годы. Только не совсем понятно, что скрывается под этим абстрактным и малосодержательным словом. Если речь об отказе от схемы «откатов», это безусловный плюс и верное направление движения. Только вот проблема тут не в самой процедуре госзакупок...

4. Да, чиновников у нас не любят. И да, в Украине действительно есть лишние государственные структуры. Процесс сокращения и так идет. Нужно только не забывать о некоторых вещах. Во-первых, куда девать высвободившихся служащих? Например, бывших работников органов прокуратуры. Любой государственный служащий за годы своей службы подвержен определенному рода профессиональной деформации, иногда и очень значительной. Уволенный в одночасье чиновник, даже достаточно высокого уровня подготовки оказывается совершенно неконкурентным на жестком рынке труда. Тому есть много причин, в том числе объективного характера (однобокая направленность исполняемых функций и др.). Исходя из анализа запросов работодателей, с «государственным прошлым» непросто устроиться на высоко оплачиваемую работу. Что будут делать уволенные прокуроры, инспекторы рыбнадзора, защиты прав потребителей, сельскохозяйственной инспекции? Кто-то задумывался о вопросах их переподготовки, интеграции в профессиональное сообщество, перепрофилирования? Если да, логично было бы сообщить о результатах и предложениях. Кроме того, *снижая «проверочную нагрузку» со стороны*

чиновников, что, в целом, вполне хорошо, необходимо одновременно развивать соответствующие институты гражданского общества. Представители гражданского общества сами должны стать своего рода «контролерами», взяв на себя часть «надзорных» функций. Такие инструменты воздействия гражданского общества известны в США (citizen suit), странах Европы во многих важнейших сферах жизни общества, как-то охрана природы и др.

5. Навести порядок в сфере социальных субсидий? Прекрасная идея. При обесценившейся гривне это на 100% значит одно: еще сильнее урезать или отменить социальные выплаты. На что люди будут жить? Опасаясь, что субсидии достаются обеспеченным людям, не стоило бы для начала понять, кто в Украине считается обеспеченным, как его выявить и отделить от менее обеспеченного? Субсидии и выплаты и так урезали. Насколько лучше стало от этого жить в нашей стране – вопрос риторический.

Вот и получается, что все эти правильные, понятные и в целом хорошие советы в сфере экстренных реформ могут в нашей стране показать такой результат, когда «-» уравнивает «+» или и того хуже.

Может, нужно все же последовать единственному действенному и хорошо всем известному правилу вывода из кризиса отечественной экономики и наполнения казны: перестать .....? (*Реанимационные меры для Украины // <http://blog.liga.net/user/aripenko/article/16167.aspx>. – 2014. – 16.11*).

Богдан Данилишин, академик НАН України:

7 сентября 2013 года председатель КНР Си Цзиньпин, выступил в Астане (Казахстан) с речью, в которой предложил президентам стран Средней Азии создать «экономический коридор Шелкового пути» («Silk Road economic belt»). В конце того же года в ходе визита по странам Центральной Азии Си Цзиньпин подписал с их руководством контракты на сумму более 60 млрд долл., в основном связанные с добычей природных ресурсов и их транспортировкой.

И вот свежая новость: Китай озвучил планы создания инвестиционного фонда размером в 16,3 млрд долл., который будет финансировать строительство инфраструктуры, соединяющей рынки Китая с тремя континентами – Европой, Азией, Африкой. Вложения будут проводиться с учетом реализации долгосрочной стратегии, направленной на развитие сухопутных и морских маршрутов торговли Китая – так называемого нового Великого шелкового пути. Планируется осуществлять китайские инвестиции в развитие инфраструктуры и в Китае, и в тех странах, где пройдут торговые пути, соединяющие Китай с Европой. Судя по карте маршрута, Украина будет в их числе.

По мнению **Чжан Юнлиня, директора Исследовательского института Азиатско-Тихоокеанского региона в Китайской академии социальных наук**, этот план является серьезной коррекцией «стратегических планов Китая». *Последние три десятилетия развитие Китая основывалось на*

поглощении иностранных инвестиций, теперь же наступило время осуществлять инвестиции в соседние страны, считает он.

И это имеет основания – валютные резервы Китая сейчас наибольшие в мире. Они составляют астрономическую сумму 4 055 812 млн долл. (на июнь 2014 года) и более чем в три раза превосходят валютные резервы Японии, которая занимает второе место в мире по этому показателю.

Новый план свидетельствует о том, что, во-первых, Китай уже готовится к будущему вероятному замедлению темпов ежегодного роста своего ВВП, заранее разрабатывая пакет грандиозных инвестиций в инфраструктуру внутри и вне страны; во-вторых, китайские элиты понимают, что промышленные инновации, приведшие к зарождению в мировой экономике новой технологической парадигмы, могут вызвать в скором времени потрясения в ней, с огромными последствиями, в том числе и для китайской экономики, если не начать реагировать на них сейчас.

...Наметившийся в последнее время возврат американских фирм на родину, вызванный резким удешевлением энергии в США в связи со сланцевой революцией (постоянные инновации в отрасли все время снижают себестоимость добычи сланцевых нефти и газа), революцией возобновляемых источников энергии и некоторыми технологическими прорывами, которые закрепят эту тенденцию, заставляет китайских руководителей думать о будущем с тревогой. Поэтому в силу национального характера, умеющие и желающие выстраивать долгосрочные промышленные стратегии китайские лидеры приняли решение о создании нового «экономического коридора Шелкового пути».

По мнению одного из **ведущих западных специалистов по экономике Китая, советника Си Цзиньпина, Роберта Лоуренса Куна**, *новый «шелковый» путь актуализует инновационную внешнюю политику президента КНР для установления справедливого «нового мирового порядка», созданного для мирного объединения и толерантного развития человеческого потенциала разных наций в рамках многополярного мира.*

На мой взгляд, действия руководства КНР свидетельствуют о следующих главных моментах:

1. Помня уроки 2007–2008 годов, Китай по-прежнему хочет обеспечивать привычно высокие темпы роста ВВП, загружая свои производственные мощности посредством строительства инфраструктуры. Именно поэтому и разрабатывается, может быть, крупнейший инфраструктурный проект в истории экономики мира (также могу сказать, что руководители Китая являются приверженцами «кейнсианских методов» управления национальной экономикой, на что надо обратить внимание и нашему правительству при составлении стратегии развития Украины).

2. Понимая риски, связанные с уходом филиалов западных фирм с материкового Китая, вызванные третьей промышленной революцией, китайские лидеры не хотят пассивно дожидаться наступления сложных времен, а намерены приблизить к себе мировые центры инноваций, посредством решения транспортной проблемы на евразийском материке. В

перспективе решение этой проблемы сделает более легким ведение бизнеса для европейских компаний, по-прежнему технологических лидеров в мире во многих секторах инновативной экономики. Этот фактор обеспечит кроме прихода инноваций и постоянный продолжающийся приток инвестиций европейских фирм.

3. Создавая новый Шелковый путь, Китай диверсифицирует свои транспортные потоки: в дополнение к морским коммуникациям появятся и сухопутные сношения с внешним миром. Что немаловажно, так как Южно-Китайское море является в военном отношении потенциально взрывоопасным регионом. Поэтому в случае теоретически вероятного военного конфликта Китай не останется в инфраструктурно-экономической изоляции.

4. Китай сам постепенно становится центром промышленных инноваций и ему необходимо повышать надежность инфраструктуры для экспорта инновационных товаров. Это можно сделать в рамках диверсифицированных транспортных коридоров.

Какие возможности открываются для украинской экономики в связи с этим? Украинские предприниматели и правительство должны обратить на планы КНР серьезнейшее внимание, поскольку, учитывая важность этого проекта для Китая и его финансовые возможности, скорее всего, 16,3 млрд долл. – лишь начальные инвестиции в этот проект века (достаточно просто посмотреть на карту проекта, чтобы убедиться в этом). И будущие инвестиции Китая, скорее всего, намного перекроют объемы нынешних. Может быть, часть из них и есть те инвестиции, которых так не хватает украинской экономике?

Что же должна делать Украина в этом контексте? В истории любого успеха, будь то страны или корпорация, всегда лежит одна большая идея. Какая же идея должна быть у Украины?

Идея должна вытекать из понимания того, что в современном глобализованном мире успех приходит только в том случае, если ты полезен остальному миру, выполняя какую-то важную системообразующую роль для производственных и торговых отношений международного характера. Я уже рассказал о важности для Китая в стратегической перспективе такого альтернативного торгового пути как «Шелковый путь»: для того чтобы сократить свои транспортные издержки в торговле с другим центром экономического развития – Европейским Союзом. Это то, что и будет определять повестку экономических отношений Китая с ЕС как минимум на ближайшее десятилетие.

Украина, понимая это, должна стать полезной как Китаю, так и ЕС в их торговых отношениях. Но не для того, чтобы стать просто территорией, через которую будут проходить международные торговые пути, а для того, чтобы стать полновесным партнером крупнейших экономик мира, и извлечь реальную пользу для своей национальной экономики. Вот поэтому *Украина и должна определить главные приоритеты развития по отношению к «Шелковому пути».*

Знать то, что мы не будем делать, не менее важно, как и знать то, что мы будем делать. В современном мире необходимо сосредотачиваться, фокусироваться на главном. Только такие экономические стратегии стран сейчас приносят успех. Поэтому мы и должны определить для себя эти главные направления.

Итак, в контексте развития «Шелкового пути» из Китая в Европу, Украина сможет извлечь наибольшую пользу для себя, если она подготовит условия для:

1. Развития национальной современной транспортной и информационной инфраструктуры.

2. Построения крупнейшего научно-исследовательского и учебного центра в Украине.

3. Внедрения в национальную промышленность и торговлю новой архитектуры производственных отношений, основанных на сетевом характере взаимодействия между участниками этих отношений.

Все остальные задачи, которые можно поставить, носят не главный, а производный характер от вышеуказанных.

Пойдем по порядку. Первое. Почему важно развитие современной инфраструктуры? Известный американский социолог информационного общества Мануэль Кастельс констатирует, что парадигма общественных (производственных, в том числе) отношений сдвинулась в конце XX века от «пространства мест» к «пространству потоков». Под этим он понимает, что уже не так важно где находятся промышленные производства, гораздо важнее как они «вплетены» в сети мировых производственных отношений, и насколько комфортно участникам этих отношений вести дела с контрагентами. Еще один футуролог Жак Аттали, в унисон Кастельсу, пишет о начале эры «новых бизнес-кочевников» (в книге «Краткая история будущего»). Именно для обеспечения адекватного оборота этих «потоков» и строится Китаем «Шелковый путь».

Поэтому если в Украине не будет современной инфраструктуры современных бизнес-коммуникаций, то она сама себя самым безрассудным образом исключит из международного оборота товаров, услуг и человеческого капитала, со всеми вытекающими отсюда негативными для нее последствиями. Торговые пути просто пройдут мимо Украины.

Второе. О необходимости создания крупного современного научного центра в Украине я писал. Сейчас добавлю, что прохождение части инфраструктуры «Шелкового пути» через Украину потребует квалифицированных операторов, знающих теорию и практику ведения бизнес-операций в мире: предпринимателей, инженеров, программистов, юристов и др. Украина серьезно отстала в этом отношении. У нас нет достаточного количества специалистов мирового уровня. Поэтому столь необходим свой научный и учебный центр, который будет создавать таких специалистов и направлять их в сектора экономического развития. Только наличие данных специалистов позволит Украине создать национальный технологический венчурный производственный кластер, свою Кремниевую

долину. Без такого промышленного кластера наша страна не сможет извлечь все преимущества из существования «Шелкового пути».

Третий фактор развития – это акцент на создание новых сетевых производственных отношений между участниками рынка. Укажем на один пример, который привела в своих исследованиях мировой лидер управленческого консалтинга компания McKinsey. Компании по производству мотоциклов города Чонкинг, который расположен в центре Китая, создали уникальный производственно-управленческий метод, который назвали «локализованной модуляцией». Сутью его являются гибкие отношения с поставщиками, которым доверяют, и которых жестко не контролируют. Это позволяет быстро выводить продукт на рынок, сокращать издержки и повышать качество продукции. В основе новой системы лежит «сеть производственного процесса», объединяющая специализированные частные и акционерные компании по сборке, которые участвуют в расширенном бизнес-процессе на разных его стадиях.

Такой метод помог дать преимущество этим компаниям над государственными сборочными предприятиями, которые раньше вышли на рынок, и которые сотрудничали с японскими производителями мотоциклов. Частные компании, создавшие «сети производственных процессов», переосмыслили жестко интегрированную производственную архитектуру японцев и на ее основе создали модульную, более гибкую, но столь же функциональную архитектуру. По традиционной системе решения приходят из центра, предприятия же сети работают по другому принципу: они не предоставляют своим поставщикам детальные чертежи компонентов и узлов, а лишь указывают направление работы, оговаривая только ключевые параметры, например, вес и размер, предлагая при этом приблизительные схемы и чертежи для производства модулей, которые производятся на аутсорсинге независимыми поставщиками.

Благодаря подобным инновациям Китай быстро наращивает экспорт мотоциклов и теснит японских конкурентов. Доля Китая в мировом производстве мотоциклов уже превысила 60%. Японские компании считают, что у них воруют технические разработки, но китайские инженеры и предприниматели изменили саму производственную архитектуру, и это уже не копирование. Они запустили инновационный процесс на уровне производства компонентов и узлов.

Это свидетельствует о том, что происходит постепенный закат производственной модели, основанной на вертикальной интеграции. Компании, успешно ассимилировавшие информационные технологии, добиваются конкурентных преимуществ за счет организации «плоских» неиерархических производственных сетей. В конечном итоге это обходится национальной экономике гораздо дешевле. При том, что выгод от внедрения таких методов в международном производстве и торговле значительно больше. Кроме того, приведенный пример свидетельствует о том, что Китай постепенно уходит от модели копирования инноваций и становится их родоначальником.

Приведенный пример говорит о важности для украинской экономики такого средства коммуникаций как «Шелковый путь». Только сотрудничая с инноваторами (в данном случае - с китайцами), можно осваивать их передовые методы производства. А это так необходимо сейчас украинскому бизнесу для совершения успешного прорыва на международные рынки.

Таким образом, сосредоточившись на вышеуказанных приоритетных целях и используя возможности, основанные на вызовах, сформированных за пределами Украины и носящие международный характер, наша страна может в перспективе построить современную экономику. Для того в том числе, чтобы иметь средства на содержание как современной собственной армии и содержать собственных пенсионеров на достойном европейском уровне. Таковую возможность нельзя упустить.

Да, пока разговор китайскими чиновниками ведется о строительстве объектов Шелкового пути в Средней Азии. Но мы знаем – куда уже в недалеком будущем приведут дороги Шелкового пути: он, в том числе проляжет и через Украину. И наша страна должна быть готовой извлечь из этого выгоду (*«Экономический коридор Шелкового пути» и Украина // http://blogs.lb.ua/bogdan_danylysyn/286180_ekonomicheskij_koridor_shelkovo_go.html. – 2014. – 15.11).*

Огляд зарубіжних ЗМІ

Зростає кількість прихильників членства України в Європейському Союзі і НАТО, - заявила в четвер група соціологічного агентства Рейтинг представляючи новітні результати досліджень громадської думки в цьому питанні.

За вступ до ЄС позитивно відреагували 64 % респондентів, в той час як членство в НАТО – 51 %.

Ще в квітні цього року, прихильники присутності України в ЄС було 55 %. І вступ до НАТО підтримує 40 % респондентів.

Українці які хотіли б бачити свою країну в рамках Митного союзу Росії, Білорусії і Казахстану, становить 17 %. В квітні даний показник становив 24 % (*В Україні все більше послідовників, які б хотіли приєднатися до ЄС і НАТО // Polska Agencja Prasowa (http://www.pap.pl/palio/html.run?_Instance=cms_www.pap.pl&_PageID=1&s=infopakiet&dz=swiat&idNewsComp=&filename=&idnews=188772&data=&statu s=biezace&_Checksum=814203439). – 2014. – 20.11).*

Шведські експерти поділяться з українцями досвідом, аби налагодити життя місцевих громад без вказівок та фінансової допомоги з Києва.

(...) Уряд Швеції виділив 3,5 мільйона євро на підтримку децентралізації влади в Україні. За ці гроші Шведська асоціація місцевих адміністрацій та регіонів, яка об'єднує всі 290 шведських муніципалітетів та

20 окружних рад регіонів, консультуватиме місцеву владу в Україні зі створення ініціативних місцевих громад, допомагатиме реформувати систему охорони здоров'я в регіонах, проводитиме широку інформаційно-просвітницьку кампанію, аби громади могли відстоювати свою часткову фінансову незалежність від Києва.

Окрім цього в рамках проекту з підтримки децентралізації в Україні шведські експерти допомагатимуть українському уряду написати «прогресивний» закон з децентралізації. Потрібні нові закони, аби була можливість на місцевому рівні брати на себе відповідальність за розвиток території. Щоправда, вона не виключає, що через усталену традицію у всьому покладатися виключно на владу та відсутність довіри до політиків самими законами систему місцевого самоврядування в Україні не змінити.

Водночас шведські експерти визнають, що без зміни системи фінансування регіонів децентралізація в Україні не вдасться. **Заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В'ячеслав Негода:** ми пропонуємо фінансову автономію регіонам за рахунок того, що у місцевих бюджетах залишатиметься частина акцизів, частково податок з фізичних осіб тощо. Хто перевиконуватиме свій бюджет, то 50% заробленого залишатиметься у них. Це стимулюватиме місцеві громади активно включатися у розвиток своєї території. Ті ж, хто не зможе заробляти на себе, отримуватимуть дотації, але лише для підтримки існування громади (*Децентралізація українських регіонів за шведським рецептом // Deutsche Welle (<http://www.dw.de/18071714>). – 2014. – 19.11*).

Глава Комиссии по безопасности и сотрудничеству в Европе (Хельсинской комиссии США) сенатор-демократ Бен Кардин сделал заявление по Украине во время слушаний, организованных Хельсинской комиссией в Конгрессе США по вопросам борьбы с коррупцией на территории ОБСЕ. Он заявил, что преодоление этого позорного явления «является сегодня одной из важнейших задач для всех».

«Несмотря на агрессию со стороны Российской Федерации и фактическую потерю контроля над частью своих территорий, Украина не должна останавливаться в борьбе с проявлениями коррупции на всех уровнях».

«Существование демократического общества базируется на высоком уровне доверия как друг к другу, так и к институтам, поддерживающим демократию. Коррупция подрывает это доверие и, таким образом, подрывает ту же основу демократии».

Одним из основных компонентов протестов Евромайдана – «Революции достоинства» – было возмущение народа от всепроникновенной государственной коррупции (*Хельсинская комиссия США призывает Украину не прекращать борьбу с коррупцией // Грузия Online (<http://www.apsny.ge/2014/pol/1416462576.php>). – 2014. – 19.11*).

Паоло Белли, руководитель программ Всемирного банка в секторе человеческого развития представительства Всемирного банка в Украине, Беларуси и Молдове:

От имени Всемирного банка в Украине мы заявляем о том, что на рассмотрение совета директоров Банка будет вынесен проект по обеспечению реформ в Украине. В частности, в секторе охраны здоровья. Это заседание состоится в ближайшее время...Мы рассчитываем на то, что реальные изменения, реформы в секторе охраны здоровья будут обеспечены как минимум в течение пяти лет...Украина имеет все шансы получить новый кредит от Всемирного банка для проведения реформы как минимум по нескольким направлениям: реформа первичной медицинской помощи, изменение структуры управления и предоставления услуг. Этот проект на сумму 329 млн долл. будут реализовывать уже с первого месяца следующего года (января 2015).

По оценкам Всемирного банка, необходимо «обеспечить структурные реформы по пяти направлениям в секторе охраны здоровья».

«Это предполагает обеспечение капитализации сферы медицинских услуг, в первую очередь в секторе первичной медицинской помощи. Необходима стандартизация предоставления таких услуг, что предполагает принятие общих протоколов».

Однако, по оценкам Всемирного банка, Украине не стоит использовать «грузинский опыт реформирования сферы здравоохранения в чистом виде. Не стоит переходить в сжатые сроки исключительно на частную медицину. Необходимо найти промежуточный вариант, когда будет сохранен определенный сектор бесплатной медицины, и будет обеспечено развитие частного сектора» (*Всемирный банк готов выделить Украине 329 млн долл. на реформу первичной медицинской помощи // AllBanks. Kz (<http://allbanks.kz/news/view/Vsemirniy-bank-gotov-videlit-Ukraine-329-mln-doll-na-reformu-pervichnoy-medpomoshchi>). – 2014. – 18.11).*

Рада Європейського Союзу (ЄС) 17 листопада заявила, що почанає консультативну місію для реформи цивільного сектора безпеки в Україні з 1 грудня з початковим мандатом на два роки.

За заявою ЄС, місія сприятиме українській владі в області реформи цивільного сектора безпеки, включаючи поліцію і верховенства закону.

Верховний представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки Федеріка Могеріні і міністр закордонних справ Української Павло Клімкін також підписали угоду про статус місії (SOMA) між Україною та ЄС. Ця угода дозволить місії працювати в міру необхідності в межах України та підготувати його до запуску 1 грудня (*ЄС розпочала консультативну місію з реформи цивільного сектора безпеки в Україні // АРА (http://en.apa.az/xeber_eu_to_launch_advisory_mission_for_civili_219089.html) . – 2014. – 17. 11).*

Прогнози

Директор Центра ближневосточных исследований Игорь Семиволос:

Волонтеры, которых сегодня вводят в структуры Министерства обороны, занимающиеся тыловым снабжением, могут способствовать тому, чтобы там появились веяния, которые в будущем позволят очистить ведомство от коррупции, а также наработать этот опыт для формирования и реорганизации новых эффективных институтов власти.

Одна из ключевых проблем нашего государства – слабые и неэффективно работающие государственные институты. Сегодня мы видим, что общественные организации, активисты и волонтеры, то есть люди, которые не имеют институциональной памяти, приходят в ведомства и пытаются их достаточно радикально реформировать. Конечно же это очень масштабный эксперимент, и пока сложно дать ему какую-то однозначную оценку. Однако эти люди могут принести в Минобороны ветер, который позволит очистить это ведомство (*Привлечение волонтеров в структуры Минобороны поможет реформированию армии – эксперт // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4887-privlechenie-volonterov-v-struktury-minoborony-pomozhet-reformirovaniyu-armii-ekspert>). – 2014. – 19.11).*

Народный депутат 7-го и 8-го созывов, автор закона «Об очищении власти» Юрий Деревянко:

В новоизбранной Верховной Раде может быть создана специальная постоянная комиссия по вопросам люстрации, целью которой является контроль за соблюдением закона «Об очищении власти». Первый отчет, который должна подать эта комиссия – это отчет о проведении органами власти люстрации чиновников режима Януковича. Те руководители органов, которые не освободили лиц, не прошедших люстрационную проверку, должны быть освобождены».

Комиссия будет выполнять три функции: аналитическую, контрольную и законотворческую. Создание такой комиссии необходимо, поскольку некоторые чиновники, которые должны были бы попасть в люстрационный реестр, до сих пор работают на своих должностях.

Под аналитической функцией подразумевается постоянный анализ практики применения закона через тесное сотрудничество с общественным сектором, а также выявление недостатков люстрационного закона.

Контрольная функция комиссии будет состоять в контроле процедур проведения люстрации. В случае выявления нарушений чиновников будут вызывать на заседание комиссии для дачи показаний и объяснений. Также будут проводиться консультации о назначении должностных лиц, уполномоченных осуществлять люстрацию и контроль над люстрацией судей.

Законотворческая функция комиссии – это разработка в случае необходимости изменений в закон «Об очищении власти» и других законодательных актов, которые бы совершенствовали процедуру люстрации (*В новой Раде создадут комиссию по вопросам люстрации – Деревянко // Независимое бюро новостей (<http://nbnews.com.ua/ru/news/136999/>). – 2014. – 19.11).*

Политолог Игорь Когут:

Новый закон о выборах должен быть принят не позже мая-июня будущего года. Этот документ будет серьезным экзаменом для народных депутатов на ответственность перед избирателями, обществом и Майданом.

(...) Можно ждать в таком режиме полгода до конца второй сессии, но не дольше. Если мы снова скажем, что давайте примем эти изменения позже, например, осенью или еще когда-нибудь – то все, тогда уже никто не будет заинтересован в них.

Мы в принципе должны получить такую систему, которая бы позволяла формировать институциональные, действенные партии, которые будут иметь свою сеть по всей стране, плотно работать с избирателями в округах (...) (*Изменения в закон о выборах будут серьезным экзаменом для нового парламента – эксперт // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4876-izmeneniya-v-zakon-o-vyborakh-budut-sereznyim-ekzamenom-dlya-novogo-parlamenta-ekspert>). – 2014. – 18.11).*

Заступник міністра закордонних справ України з питань європейської інтеграції Олена Зеркаль:

«Вікно можливостей» є обмеженим. І воно не буде відкрите більше, ніж два роки. Упродовж цих двох років треба провести найвагоміші реформи (*Україна має на важливі реформи два роки // Укрінформ (http://www.ukrinform.ua/ukr/news/ukrainna_mae_na_vagliv_i_reformi_dva_roki_1992728). – 2014. – 18.11).*

Керівник економічних програм Центру Разумкова Василь Юрчишин:

За умови активного проведення реформ Україна може через кілька років підняти питання списання частини зовнішнього боргу.

Зараз піднімати питання про списання боргів не має сенсу. Якщо активно підуть реформи, то через пару років таке питання можна підняти (*Україні можуть списати частину боргів «за хороші реформи» – експерт // СоцПортал (<http://socportal.info/2014/11/18/ukrayini-mozhut-spisati-chastinu-borgiv-za-horoshi-reformi-ekspert.html>). – 2014. – 18.11).*

Експерт по міжнародному праву Вадим Трюхан:

Несомненные преимущества, которые уже сегодня есть в плане создания энергетического хаба с участием Украины – это совместная работа с европейскими партнерами в энергетической сфере, а также прекрасная

возможность укрепить свои позиции на международном газовом рынке. Однако это предприятие потребует от Украины детальной проработки планов и времени.

Уже сейчас есть безусловный позитив в том, что над идеей создания хаба будет работать не только Украина, но и ее европейские партнеры. Кроме того, сам хаб подразумевает, что есть определенный посредник. И если нам удастся стать на газовом рынке не просто потребителем, но и посредником в получении и распределении каких-то энергетических ресурсов, это будет значительной победой.

В то же время Президент Украины Петр Порошенко объявил, что будет создана рабочая группа, которая как раз и займется реализацией этой идеи. Однако надо понимать, что в энергетике ничего не происходит за один день или месяц. Для подобного проекта необходимо составить технические задания, разработать бизнес-план, заключить предварительные соглашения с поставщиками, транзитерами и так далее.

Вот Литве понадобилось два года на то, чтобы построить и ввести в эксплуатацию плавучий LNG-терминал для приемки сжиженного газа. Причем Литва работает не только на себя, но и на две другие Балтийские страны. Украине необходимо идти по такому же пути: закупать или строить плавучие LNG-терминалы, которые бы стояли в наших портах, и получать через них сжиженный газ из Катара, Ливии и других стран. Таким образом мы можем перейти к настоящей диверсификации поставок энергоносителей (*Создание энергетического хаба позволит Украине укрепить свои позиции на газовом рынке — эксперт // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4873-sozдание-energeticheskogo-khaba-pozvolit-ukraine-ukrepiť-svoi-pozitsii-na-gazovom-rynke-ekspert>). – 2014. – 18.11).*

Аналитик MPP Consulting Павел Мельник:

Коалиционное соглашение содержит ряд положительных налоговых инициатив, но пока власти не готовы к серьезному снижению налоговой нагрузки.

Данные налоговые инициативы актуальными и важными, но эти идеи, к сожалению, не принесут стране роста финансовых поступлений в госбюджет, если не будут выполнены некоторые дополнительные условия. На мой взгляд, нужно снизить ставки налогов. К примеру, можно поставить налог на прибыль в пределах 9%, а налог на добавленную стоимость вообще уменьшить до 10%. Если бы это было сделано, тогда бы наши олигархи не прятали свои капиталы в оффшоры, боясь высокой налоговой нагрузки в Украине. Они, наоборот, платили бы налоги честно, так как понимали, что их бизнес в нашей стране не задавят, можно развиваться, создавать новые рабочие места, повышать зарплаты. Более того, если бы в Украине были созданы демократичные условия налогообложения, как в Сингапуре, это бы привело к тому, что к нам, наконец-то, пошел бы иностранный инвестор. И наша экономика получила бы новый толчок, который помог бы вывести нашу страну из кризиса (*Если в Украине снизят налоговую нагрузку, в*

страну придут инвестиции – эксперт // Сегодня.ua
(<http://www.segodnya.ua/economics/enews/esli-v-ukraine-snizyat-nalogovuyu-nagruzku-v-stranu-pridut-investicii-ekspert-569952.html>). – 2014. – 17.11).

Аналітичний коментар

Пенсійні виплати мешканцям Донбасу: постанова Кабміну очима експертів

Починаючи з 1 грудня поточного року пенсії будуть виплачуватися тільки тим переселенцям із зони АТО, які пройдуть реєстрацію за місцем нового проживання. Відповідну постанову прийняв Кабінет Міністрів України 5 листопада.

Раніше, Президент України Петро Порошенко у відповідності з мінськими домовленостями і Мирним Планом, заявляв про те, що Київ буде виконувати всі свої зобов'язання перед територіями, що знаходяться під українським прапором. Це стосувалося, зокрема, й пенсійних виплат. Однак, «вибори» на Донбасі 2 листопада поставили під сумнів мінський протокол і позбавили всякого сенсу закон про особливості місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей.

Слід зазначити, що припинення фінансування самопроголошених «республік» – акт, про необхідність якого багато експертів говорили ще до того, як він був прийнятий. Зокрема, навіть відомий політолог Андрій Окара висловився напередодні його прийняття так: «З приводу виплат, я по-людськи не розумію цей гіпергуманізм української влади й держави, і те, чому Україна повинна платити пенсії тим людям, які проклинають Україну і голосують за Захарченка» (<http://www.facenews.ua/articles/2014/254296/>. – 2014. – 10.11).

Однак, що абсолютно передбачувано, в так званих ДНР і ЛНР, представники т.з. влади невизнаних «республік» та їхні прихильники активно розкритикували дану постанову Кабінету Міністрів. Так, жителі Донбасу звернулися до керівництва України «з вимогою негайно переглянути своє рішення відмовитися від виконання всіх передбачених законодавством соціальних зобов'язань перед жителями Донецької та Луганської областей, що знаходяться на непідконтрольних Києву територіях». У зверненні також зазначено: «Ми вважаємо, що рішення Києва неприйнятне і образливе... для будь-якого громадянина України. Це не тільки чистої води адміністративно-правове свавілля, а й діяння, в якому неупереджений суд може сміливо виявити ознаки соціального геноциду. Уряд України оголосив війну не озброєним людям, а власним громадянам, при цьому самим незахищеним з них. Це розвал власної держави, фактичне відділення офіційного Києва від громадян власної країни, які проживають на Донбасі» (http://zadonbass.org/news/accent/message_86398. – 2014. – 12.11).

Деякі експерти також вказували на те, що постанова КМУ №595 вимагає певних доопрацювань. Так, юрист громадської ініціативи «Схід – SOS» Ольга Аношкіна вказала на те, що в даній постанові «міститься пункт про те, що право на переведення пенсій та інших соціальних виплат мають люди, які переїхали і перереєструвалися як переселенці. Для цього необхідно обов'язково одержати довідку переселенця. Але там не сказано, що робити людям, які написали заяви про переведення пенсій до 1 жовтня, тобто до набрання чинності постанови про реєстрацію переселенців. Наша організація відправила до Пенсійного фонду запити з цього приводу, поки відповіді немає».

У свою чергу, фахівці Юридичної колегії Омега-Вердикт Гліб Омельченко та Наталія Омельченко пояснюють, що постанова на облік та отримання довідки про взяття на облік переміщеної особи є її правом, а не обов'язком. Тим не менш, для отримання виплат, передбачених Постановою 595, просто необхідно стати на облік і мати довідку про це. Для цього «повнолітня особа, яка переміщується, звертається особисто або через законного представника із заявою встановленого зразка (видається на місці взяття на облік) в структурний підрозділ органів соціального захисту (у певних випадках – до посадової особи, відповідальної за розміщення), або в житлово-експлуатаційну організацію» (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3443530-yurysty-raskrytykovaly-reshenye-kabmyna-lyshyt-donbass-deneh>. – 2014. – 13.11).

Слід зазначити, що в експертних колах дану постанову Кабінету Міністрів України, хоча й сприйняли дещо насторожено, проте вказали на її доцільність і необхідність.

Український політолог Тарас Чорновіл у своєму коментарі вказав на те, що поїздки людей з територій «ДНР» і «ЛНР» за грошима, як правило, проходили з ризиком для життя. До того ж, бойовики складали списки людей, які виїжджали за соцвиплатами на підконтрольну Україні територію, і забирали у них гроші, коли вони поверталися. «Фактично, українська влада зараз своїм рішенням стимулює процес для переїзду в Україну всіх тих, хто не готовий прямо підтримувати бойовиків. Я вважаю, що рано чи пізно припиняться і постачання туди електрики, газу, води. Тому що забезпечити безпеку людей, які організують там ремонт мереж, неможливо – бойовики на місці розстрілюють бригади ремонтників. Щоб вижити без соцвиплат, люди повинні зараз покинути ті території. Україна там не може їм забезпечити ні безпеку, ні нормальне існування», – підкреслив політолог.

При цьому, політолог Тарас Березовець вказав і на певну небезпеку, що може виникнути у зв'язку з реалізацією даної постанови Кабінету Міністрів. Так, на його думку, після припинення виплат «збільшуватиметься кількість прихильників «ДНР», «ЛНР» і Росії» (<http://from-ua.com/obzor-pressi/329774-chem-opasno-prekraschenie-socviplat-na-donbasse.html>. – 2014. – 14.11).

Хоча, можна говорити про можливий розвиток й іншого сценарію – абсолютно не на користь «влади» «ДНР» і «ЛНР». Показовою тут є й інформація ЗМІ про те, що пенсіонери Донбасу звинуватили керівництво

самопроголошених ДНР і ЛНР в некомпетентності. Найактивніші з них вже виходили на мітинг проти влади терористів (http://www.business.ua/articles/society/Pensionery_Donbassa_obvinili_rukovodstvo_DNR_i_LNR_v_nekompetentnosti-79841/. – 2014. – 13.11).

Деякі експерти у припиненні соціальних виплат на підконтрольних «ДНР» і «ЛНР» територіях вбачають «виманювання з республік максимально великої кількості жителів». Так, політолог Андрій Єрмолаєв зазначив, що «були вже три умовні хвилі міграції з Донбасу, і незабаром нас чекає четверта, ще більш складна в гуманітарному, соціальному плані – виїжджатимуть жителі, які до останнього терпіли, співчували, чекали вирішення проблеми».

В даній ситуації, особливо звертає на себе увагу спільна заява колишніх президентів України Леоніда Кравчука та Віктора Ющенка в якій вони вказали, що чинний глава держави Петро Порошенко, як президент європейської держави «не може домовлятися з терористами, які насправді є лише інструментом у великій геополітичній грі Росії».

Автори заяви акцентують увагу на тому, що «поставки енергоносіїв та фінансування виплат, якими можуть скористатися терористи і так звані місцеві вожді-керівники, мають бути припинені ... У той же час повинен бути знайдений механізм захисту пенсіонерів та інших вразливих груп, які опинилися на окупованій території», – заявили колишні президенти, додавши, що Росія грає в стратегічну гру і сподіватися на швидке вирішення конфлікту не варто (http://frazua.com/news/14.11.14/210823/kravchuk_i_juschenko_predlagajut_poroshenko_objavit_terroristam_ultimatum.html. – 2014. – 14.11).

При цьому, слід зазначити, що, власне, після 2 листопада Київ фактично отримав карт-бланш на новий формат відносин. І тепер механізм контролю державних коштів перетворюється на реалізацію базового принципу безпеки країни: не можна годувати ворога, не можна робити його сильнішим.

Все сказане вище приводить до невтішного для прихильників «ЛНР» і «ДНР» висновку: на російську допомогу особливо розраховувати не доводиться. І для «республіканських» пенсіонерів (та, власне, і всіх жителів) залишається лише два варіанти вирішення проблем: перебиратися в Україну (і отримувати засоби до існування) або ж сидіти і чекати, поки український прапор знову буде піднято над окупованими територіями. Йдеться, зрозуміло, про тих, хто вважає Україну своєю країною. І саме про них українська влада зараз і має піклуватися у відповідності з Мирним Планом Президента України Петра Порошенка.

С. Горова,
с.н.с. ФПУ,
канд. наук із соц. комунікацій